SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 4, П'ЯТНИЦЯ, 27 СІЧНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 4, FRIDAY, JANUARY 27, 2012 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Опозиція заявила у Києві: „Хто не з нами, той з владою"

Світлана Дорош
(Бі-Бі-Сі)

КИЇВ. – На вічу опозиційних сил на Софіївській площі 22 січня з відзначення Дня Соборности було проголошено підписання угоди „Про спільні дії об'єднаної опозиції України", головною метою якої названо перемогу на парляментських виборах і усунення від влади правлячого режиму Віктора Януковича конституційним шляхом.

Авторами угоди стали партії, що входять до Комітету опору диктатурі, що був утворений у серпні 2011 року. До нього увійшли „Батьківщина", „Фронт змін" та „Свобо-

(Закінчення на стор. 14)

Учасники опозиції прямують до Софіївської площі, де відбулося віче з нагоди Дня Соборности України. (Фото: Сергій Марченко)

Президент США Барак Обама звітував „Про становище країни"

ВАШІНҐТОН. — Дотримуючись правила Конституції США – „Президент час від часу має інформувати Конґрес „Про становище країни" та рекомендувати на розгляд Конґресу заходи, котрі він уважає за потрібні та доцільні для досягнення визначеної мети", Президент Барак Обама 24 січня виступив перед Конґресом і американським народом.

З такою промовою до Конґресу вперше звернувся Джордж Вашінґтон 1790 року у Ню-Йорку – тодішній столиці США.

У своїй понадгодинній промові „Про становище країни" перед обидвома палатами Конґресу Президент Б. Обама зосередив свою увагу на економіці, зокрема критикуючи економічну нерівність в країні, та пообіцяв зробити все, що в його силі, щоб відновити економіку та створити нові можливості для збільшення місць праці. Він запропонував підвищити податки багатим американцям і підкреслив, що „йдеться не про демократичні й не про республіканські цінності, а про загальноамериканські цінності", та зазначив, що освіта і розбудова економічних можливостей стануть чинниками майбутнього розвитку та зросту Америки.

Цьогорічна промова Президента Б. Обами є особливо важливою, бо це рік президентських виборів.

Б. Обама закликав законодавців підтримати його плян економічної розбудови, підкреслюючи: „Ми можемо або погодитися мати країну, в якій дедалі менше людей багатіє у той час, коли дедалі більше американців лише зводять кінці з кінцями; або ми відновимо країну, в якій кожен має рівні можливості, де кожен вносить свою частку і де кожен притримується однакових правил".

Президент виклав низку ініціятив у таких галузях, як сприяння промисловості для виробництва чистої енерґії, сприяння інноваційним технологіям, спорудження швидкісних залізниць, реставрація автострад, мостів, шкільних будівель. Б. Обама пропонує інвестувати гроші та зусилля в освіту та науку, щоб заповнити у США брак високотехнологічних працівників. Крім того, запропонував заохочувати зниженням податків підприємствам, які розгортають виробництво не за кордоном, а в США.

(Закінчення на стор. 5)

Патріярх УГКЦ Святослав відвідав Різдвяне свято в Черкасах

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – Другий фестиваль „Різдвяна коляда", що відбувся 15 січня, ініціювали парафія Покрови Пресвятої Богородиці Української Греко-Католицької Церкви та міська влада. На фестиваль завітав Патріярх УГКЦ Святослав (Шевчук). Це його перша візита до Черкас. З ранку він провів Богослужіння в церкві Покрови Пресвятої Богородиці у співслуження з настоятелем о. Юліяном Шереметою, учнем Патріярха.

В приміщенні обласного музично-драматичного театру ім. Тараса Шевченка вони разом відкрили фестиваль. Всіх бажаючих заля не вмістила, і тому було зроблено пряму відеотрансляцію дійства на театральну площу.

В своєму виступі Патріярх Святослав розповів, що колись колядки, щедрівки та різдвяні вертепи дуже активно поширювали спудеї Києво-Могилянської академії. Потім, у часи атеїзму, центральна Україна втратила багато перлин церковної творчости, але, на щастя, вони збереглися на західній Україні, і тепер гості зі Львова повертають ці традиції цен-

(Закінчення на стор. 3)

Патріярх Святослав (праворуч) та настоятель церкви Покрови Пресвятої Богородиці о. Юліян Шеремета вітають присутніх перед львівським хором „Надія". (Фото: Олександер Костирко)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Розпочалися переговори з МВФ

ВАШІНҐТОН. — 24 січня у Вашінґтоні розпочалося чергове коло переговорів між Україною та Міжнародним валютним фондом (МВФ). Українську делеґацію очолює перший віце-прем’єр Андрій Клюєв. Прем’єр-міністер Микола Азаров твердить, що в МВФ відбулася переоцінка вимог, і тому Україні буде легше домовитися про наступний транш. Місія Фонду, яка працювала в березні 2011 року в Києві, не стала рекомендувати раді директорів МВФ ухвалювати позитивне рішення про виділення чергового траншу для країни. МВФ очікував від України затвердження пенсійної реформи та розв’язання проблеми занижених тарифів на газ для населення. 4 листопада 2011 року прем’єр М. Азаров заявив, що чергова співпраця програми з МВФ запланована на час після закінчення газових переговорів з Росією, які очікувалися в листопаді 2011 року. *(Радіо „Свобода“)*

В. Ющенко святкував з владою

КИЇВ. — Колишній Президент Віктор Ющенко взяв участь 22 січня в офіційних урочистостях з нагоди Дня Соборности і Свободи. У цей день після святкових заходів у палаці „Україна“ він зустрівся з учасниками урочистого зібрання. На зустрічі були присутні попередні президенти України – Леонід Кравчук, Леонід Кучма, В. Ющенко, а також глави усіх релігійних конфесій України, відомі громадські, політичні та культурні діячі. Звертаючись до присутніх, В. Янукович сказав, що їх підтримка ініціятиви щодо проведення в Україні Дня Соборности та Свободи започатковує добру традицію святкування. „Святкова зустріч, яка відбулася в теплій і невимушеній атмосфері, була відвертою, щирою та конструктивною“, – зазначила прес-служба Президента України. *(Бі-Бі-Сі)*

В. Хорошковський – міністер фінансів

КИЇВ. — Президент Віктор Янукович призначив Валерія Хорошковського, який до останнього часу очолював Службу безпеки України, міністром фінансів. Попередній глава Міністерства фінансів Федір Ярошенко 18 січня подав заяву про відставку за власним бажанням. В. Хорошковський входить до сотні найбагатших людей України. Заступник голови парляментського комітету з питань фінансів депутат-комуніст Євген Царьков вважає, що призначення В. Хорошковського свідчить про посилення впливу великого підприємництва на політику Президента, а також про зростання російського впливу. Така ротація пов’язана з глухим кутом, в якому опинилася Україна на газових переговорах. Це також посилення впливу олігархів. Оглядачі зазначають, що попередній міністер фінансів був людиною, близькою прем’єрові М. Азарову. Відтак позиції самого глави уряду значно послабнуть, а натомість в уряді можуть посилитися протистояння між представниками різних фінансово-політичних груп. *(Радіо „Свобода“)*

Україна віддалилася від демократії

НЮ-ЙОРК. — Американська неурядова організація „Freedom House“ у доповіді „Свобода у світі 2012“, яку оприлюднено 19 січня у Вашінґтоні, висловила стурбованість відходом від демократії, що стався минулого року в Україні. 2011 року Україна вперше від часу президентства Леоніда Кучми втратила окреслення „вільна“ за визначенням „Freedom House“. Організація неодноразово звертала увагу на зменшення демократії після приходу до влади в Україні Президента Віктора Януковича і Партії Реґіонів. Україну в звіті згадано поруч з Угорщиною і Південно-Африканською республікою, які 2011 року пережили тривожне сповзання назад. „Freedom House“ в щорічному огляді стану демократії в світі прирівняла хвилю революцій до падіння радянської комуністичної системи 20 років тому і назвала „Арабську весну“ найбільшим стрибком уперед для світової демократії від часу першої публікації річних оглядів 1972 року. Загалом 26 країн минулого року стали менш вільними, тоді як поліпшення демократичних принципів відбулося лише в 12. *(Бі-Бі-Сі)*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Евразійство – у кривому дзеркалі

Петро Часто

Київський тижневик „Дзеркало тижня“ вмістив 13 січня статтю Олега Бондаренка „Зрозуміти Евразійський союз“. Ні, це не заклик справді зрозуміти геополітичні амбіції сьогоднішньої Москви – це запрошення автора приєднатися до його власного розуміння „переваг“ Евразійського союзу і просто осяйної перспективи, яка негайно відкриється в цьому союзі для України. Так ось закінчує він свої міркування:

„Евразійський економічний союз – не експансія, а форма природного існування та елементарного виживання для народів, що проживають у реґіоні, єдино можлива для збереження суверенітету і державної цілісности на початку XXI ст. Звідки прийде загроза швидше, невідомо – від маховиків азіятської ґльобалізації, зростання „фундаменталістських демократій“ Близького Сходу, руху сепаратистської реґіоналізації Центральної Европи чи банального економічного краху всієї еврозони. Тому, хоч би якою вона була, у нас є шанс разом їй протистояти. Для цього в рамках ЕАС уже найближчим часом можуть бути створені такі інститути, як Евразійський валютний фонд, з перспективою впровадження єдиної валюти для всіх країн-учасниць, і Евразійський суд з прав людини, який міг би зі значно більшим успіхом узяти на себе функції Страсбурзького суду і всього сумнозвісного „гаазького праводсуддя“.

Евразійський союз може стати нашим власним, не нав’язаним ззовні, Великим Проєктом історичної творчости всіх народів Евразії, які беруть у ньому участь“.

Що можна сказати про цю відверту апологію евроазійства? Щонайменше те, що вона засвідчує національну несвідомість автора. Бо українська національна свідомість визначається за одним-єдиним критерієм: обґрунтовним всім історичним досвідом нашого народу висновком, що найбільшим, смертельним ворогом свободи і незалежности України була, є нині і завжди буде Москва – до того часу, поки її не змете ще захланніший ворог, ніж вона сама, або поки вона не самознищиться від власної ненависти до інших народів і до всього білого світу.

Ледве чи в цьому випадку є потреба розрізняти, до якої категорії українських громадян належить О. Бондаренко – до несвідомих українців чи до свідомих антиукраїнців. Мімікрія, впровадження московських „аґентів впливу“ в організми українських громадських і політичних організацій – це неспростовний факт українського життя, а в часи режиму „реґіоналів“ – це вже тотальне явище, яке нині майже не приховує себе, передчуваючи, що жертва от-от впаде, як падає кінь під нападом хмари маленьких, ледь видимих оком комарів.

„Аґенти впливу“ нерідко мають респектабельні титули, ось і цей автор „Дзеркала тижня“, як довідуємося з його особистого вебсайту, є директором Російсько-українського інформаційного центру, заснованого депутатом російської Державної Думи Дмитром Роґозіном – тим самим, котрого Володимир Путін призначив постійним представником Росії при НАТО.

Тим часом арґументи О. Бондаренка такі однозначно тенденційні, що не залишають сумнівів щодо дезінформаційної функції цього „центру“ – функції сутнісно злочинної, але здійснюваної з застосуванням певних психологічних засобів.

Чи ж тут не звучить, мов спів солодкоголосих сирен, цей абсурд, розрахований на легковірних людей, котрі цілком втратили історичну пам’ять – що „Евразійський союз може стати нашим власним, не нав’язаним ззовні, Великим Проєктом...“? Яким чином він може стати „нашим власним“, якщо Москва протягом усіх 20 років української державної незалежности на тисячу ладів і способів, явних і таємних, грубо й відверто втручаючись у внутрішнє життя України, постійно шкодячи Україні на міжнародній сцені, – тягне її у свої союзи, і всі вони один від одного евразійськіший, в тому сенсі слова, що один від одного небезпечніший для незалежности України, для европейської самосвідомости української нації і для самого її виживання!

Й ось ще які антиісторичні перли проголошує О. Бондаренко, полемізуючи з Андреасом Умландом. Цей відомий німецький політолог, відповідаючи пропаґандистам Евразійського союзу, написав, що російське членство в ньому „навряд чи змешить поширений серед культурних і політичних еліт постраждянських країн скептицизм щодо зовнішньополітичних цілей Росії“. І як запопадливо згинає спину перед Москвою і її сьогоднішніми вождиками, „директор“ дезінформаційного центру, наважуючись стверджувати, що „імперія в Росії виключає будь-який націоналізм, поєднуючи й убираючи в себе різні народи, етноси, вірування й релігії“.

Сьогодні кожен школяр в Україні знає, як Росія масовими репресіями і ріками невинної крови „виключала“ патріотичні націоналізми підневільних народів і як, мов страшний монстр, „вбирала“ в себе різні народи й етноси, щоб перетравити їх в ненаситному череві великодержавного шовінізму, спочатку царського, відтак – совєтського.

Не іншій цілі служитиме той самий шовінізм в одежі „евразійства“. Як же низько треба впасти і морально, й інтелектуально, стаючи на сторону зненавидженого українством московського зла і бажаючи його поновної перемоги над нами!

Втім, зовсім не О. Бондаренко є справжнім автором цієї лукавої писанини – він дослівно повторює „програмні“ виступи керівного російського тандему, президента Дмитра Медведєва і прем’єра В. Путіна, на тему незмірних економічних переваг і перспектив нового наддержавного евразійського утворення. Чи ці „перспективи“ не є глумом над здоровим глуздом? Аби це було правдою, спершу сама Росія мала б стати країною добробуту, соціяльної справедливости і демократії. Це б зваблювало бідніших сусідів успішніше, ніж словесна пропаґанда.

Насправді ж російська дійсність не зваблює, а жахає. З московської преси: будівництво власного палацу В. Путіна обійшовся йому понад мільярд долярів. Загальні його приватні статки обчислюються в 216 млрд. дол. Владна верхівка Росії купається в розкошах від нафтогазових надприбутків, а народна маса бідує так само, як бідувала завжди.

Щороку країну залишають 4 млн. росіян. Країна стогне від екологічних проблем, хвороб, алькоголізму, наркоманії, злочинства. Тим часом російський Далекий Схід все швидше і тотальніше окуповує китайська маса. Традиційна московська централізація влади вже неефективна, держава занадто громіздка, реґіональні відцентрові сили от-от розвалять її. Саме тому стратеги московської зверхности й відродили популярну у 1920-ті роки ідею евразійства – вже як, очевидно, єдиний, останній засіб самозбереження імперії. Розрахунок примітивно простий: за той час, поки буде розвалюватися Росія в її теперішніх межах, треба утворити ще ширші межі, й таким чином вона збереже себе.

Нафтогазодоляри все ще пливуть, і все через Кремль. Усвідомлюючи, що цей потік врештірешт змаліє, московські володарі через свою аґентуру купують собі „міжнародний авторитет“.

„Люди в демократичному світі повинні зрозуміти, що весь нинішній старо-новий політичний кляс, що вийшов з номенклятури КПРС і КҐБ, абсолютно аморальний, корумпований, криміналізований і в умовах авторитаризму самовідтворюється. І поки В. Путін і його соратники перебувають на чолі Росії, вона залишається найнебезпечнішою країною в світі“, – пише відомий російський правозахисник Вадим Білоцерківський. Це незрівняно ближче до правди, ніж „арґументи“ О. Бондаренка на користь приєднання України до Евразійського союзу.

Українські колядки вперше прозвучали біля резиденції прем'єр-міністра Канади

Українські колядники біля резиденції прем'єр-міністра Стівена Гарпера в Отаві. (Фото: КУК)

ОТАВА. – 17 січня колядники української громади вперше виконали традиційні українські різдвяні колядки біля резиденції прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера.

Співали група хористів Українського православного собору Успіння Пресвятої Богородиці (керівник хору Лариса Масон, хористи Наталка Масон, Оксана Ґеня, Надя Зелем, Зора Джексон, Енжі і Михайло Рештники, Тамара Руденко-Хараламбій, Віра Гуцуляк, Маргарита Копала, Кейс Свінтон, Олег Бєлкін) та молодіжний хор Українського католицького собору св. Івана Хрестителя (Маделін і Ок Вісери, Зої і Жасмін Бучери та Роман Козак).

Перебоpовши січневий зимовий шторм, хористи прибули до резиденції і привітали дружину прем'єра Лорін Гарпер традиційним різдвяним українським вітанням „Христос народився", заспівали „Добрий вечір тобі…" і запитали, чи приймає вона колядників. Після того колядники виконали „Бог предвічний". За колядою слідувало традиційне українське різдвяне віншування, яке виголосив англійською мовою К. Свінтон.

Молодіжний хор виконав англомовну версію „Щедрика". Хористи собору завершили виступ колядою „Бог народився", за якою слідувало „Бог ся рождає". А на закінчення прозвучали різдвяні вітання. Л. Гарпер люб'язно пригостила колядників гарячим шоколадом і домашніми пампушками.

Колядування організувало Національне бюро Конґресу Українців Канади (КУК) в Отаві у співпраці з відділом КУК Отави.

КУК

Патріярх УГКЦ ...

(Закінчення зі стор. 1)

тральній Україні.

Більше двох годин присутні зачаровано слухали виступи мистецьких колективів і виконавців з Черкас, учнів музичних шкіл, вертепників та хористів зі Львова.

У концерті взяли участь Заслужена артистка України Наталія Мамалига, камерний хор „Канон", ансамблі „Ярославна" з Черкас і „Поляна" з селища Руська Поляна, поблизу Черкас, вертеп з дитячої школи мистецтв.

Потім розпочалися народні гуляння на площі біля театру, з вітаннями творчих колективів, ватрою та пригощанням печивом з чаєм та гарячим вином.

Парафіяни церкви Покрови Пресвятої Богородиці зустрічають Патріярха Святослава. (Фото: Олександер Костирко)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна збільшуватиме видобуток газу

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович заявив, що Україна продовжить працювати над збільшенням власного видобутку енерґоносіїв. Цю заяву президента 24 січня оприлюднив його офіційний веб-сайт. В. Янукович наголосив, що у 2011 році Україна видобула більше власного газу, і надалі нарощуватиме обсяги видобутку. „Два роки тому ми вирішили піти шляхом збільшення власного видобутку енерґоносіїв. Ми фактично на 14 млн. тонн за два роки збільшили обсяги видобутку вугілля. Це дуже серйозно, і ми йдемо й далі цим шляхом", – сказав він. Раніше Київ заявив, що через високу ціну на російський газ плянує суттєво знизити обсяг імпортованого в 2012 році газу. 20 січня Рада національної безпеки і оборони ухвалила рішення здійснити заходи для диверсифікації постачань природного газу та збільшення видобутку газу в Україні. *(Бі-Бі-Сі)*

Переговори про шельф Чорного моря

КИЇВ. — Бразилія і Україна почали переговори щодо співпраці у сфері розроблення чорноморського шельфу. Про це 24 січня повідомив Міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко, який перебуває з візитою в Мехіко. „Покищо переговори йдуть між компаніями „Нафтогаз України" і бразильською „Petrobras" щодо визначення основних параметрів такої співпраці та районів можливої роботи на цьому шельфі", – сказав К. Грищенко. 20 січня міністер повідомив на своїй сторінці в мережі мікроблогів, що бразильська компанія „має унікальні технології глибоководного видобутку нафти і зацікавлена у взаємодії на Чорноморському шельфі". Крім того, Бразилія, за його словами, готова співпрацювати з Україною у сфері поновлюваних джерел енерґії та біопалива. К. Грищенко зазначив, що на першому етапі почали роботу експерти, які мають „підготувати ґрунт для укладення відповідного контракту і угоди. Покищо конкретних термінів підписання угоди немає", – зазначив міністер. Шельф Чорного та Азовського морів в Україні розвіданий лише на 4 відс. *(Радіо „Свобода")*

Опозиція хоче мати єдиного кандидата

КИЇВ. — Провідник партії „УДАР" Віталій Кличко пропонує перед висуненням єдиного кандидата від об'єднаної опозиції в мажоритарних округах на виборах до Верховної Ради провести попередню оцінку опозиційних кандидатів. Про це йдеться у застереженнях до Угоди про спільні дії об'єднаної опозиції, оприлюднених на сайті партії 23 січня. „Партія виходить з того, що принцип кандидування у мажоритарних округах „одна округа – один кандидат від об'єднаної опозиції" повинен передбачати попередню оцінку кандидатів від опозиційних сил. Для визначення єдиного кандидата від об'єднаної опозиції у кожній окрузі проводяться незалежні дослідження, які визначать рівень підтримки виборцям і оцінку усіх кандидатів від цих сил", – пропонує партія „УДАР". „Результати мають бути оприлюднені не пізніше, ніж за півтора місяці до дня голосування. Єдиним кандидатом, якого підтримають усі партії-учасники Угоди, вважається той, хто має найвищу підтримку виборців. Інші кандидати знімають свої кандидатури на користь цього кандидата не пізніше, ніж за місяць до дня голосування", – підкреслює партія. Крім того, партія В. Кличка підкреслює необхідність відновлення довіри у демократичному таборі і сподівається, що Угода про спільні дії об'єднаної опозиції цьому сприятиме. *(„Кореспондент")*

На перше місце є шість претендентів

КИЇВ. — Серед кандидатів на першу позицію в списку Партії Реґіонів на парляментських виборах зараз розглядаються шість осіб. Набільше шансів у міністра енерґетики Юрія Бойка. На першому місці в списку розглядаються прем'єр і голова Партії Реґіонів Микола Азаров, перший віце-прем'єр Андрій Клюєв, віце-прем'єри Борис Колесніков і Сергій Тігіпко. У той же час А. Клюєв керуватиме виборчим штабом. Ю. Бойко контролює дві обласні партійні організації – Київську і Луганську. *(„Українська правда")*

АМЕРИКА І СВІТ

Н. Ґінґріч переміг у Південній Каролайні

ВАШІНҐТОН. — Колишній речник Палати Представників Конґресу Нют Ґінґріч 21 січня переміг на виборах кандидата на пост президента від Республіканської партії в штаті Південна Каролайна. Н. Ґінґріч переконливо переміг Міта Ромні, якого після попередніх голосувань у Ню-Гемширі вважали головним претендентом у суперники Баракові Обамі. Після підрахунку всіх голосів виявилося, що Н. Ґінґріч здобув 40 відс. голосів, тоді як М. Ромні – 28 відс. Два інші претенденти, колишній сенатор Пенсильванії Рік Санторум та представник Тексасу Рон Пол, отримали відповідно 17 відс. та 13 відс. Перемога Н. Ґінґріча означає, що можливості представляти республіканців на виборах президента мають одразу чотири політики, окрім Н. Ґінґріча, це Міт Ромні, який виграв „праймеріс" у Ню-Гемширі, Р. Санторум – який, за останніми данними, переміг в Айові – та лібертаріянець Р. Пол. Наступні внутрішньопартійні вибори відбудуться у Фльориді 31 січня. Змагання за цей штат нині виглядають принциповими, оскільки саме Фльорида часто стає справжнім полем бою на виборах президента. Внутрішньопартійні вибори республіканців завершаться наприкінці літа, коли вони остаточно виберуть, хто представлятиме партію на виборах президента 4 листопада. Від Демократичної партії на другий термін кандидує чинний Президент Б. Обама. *(„День")*

М. Ромні повідомив про доходи та податки

ВАШІНҐТОН. — Колишній губернатор штату Масачусетс Міт Ромні, який претендує на кандидатуру в президенти США від Республіканської партії, оприлюднив дані про свої доходи та податки після закликів з боку як демократів, так і конкурентів-республіканців, зокрема Нюта Ґінґріча. Згідно з податковою декларацією за 2010-2011 роки, М. Ромні заплатив федеральні податки на суму понад 6 млн. дол. Дохід М. Ромні і його дружини Ен, згідно з документами, оприлюдненими його передвиборчою кампанією 24 січня, за останні два роки склав понад 42 млн. дол. Майже всі свої доходи М. Ромні отримує з інвестицій. Він платить податки лише на приріст капіталу, які для його категорії платників податків складають 15 відс. У США розмір податків на середні доходи складає приблизно 35 відс. М. Ромні вважається найбагатшим учасником нинішньої президентської кампанії у США. Його майно, нагромаджене під час перебування на посаді голови створеної ним приватної інвестиційної фірми „Bain Capital", оцінюється у 190-250 млн. дол. *(„Голос Америки")*

Пакистан відклав візиту посланника США

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — Пакистан відклав візиту спеціяльного посланника США Марка Ґросмана до Ісламабаду до часу, коли Ісламабад закінчить перегляд американсько-пакистанських взаємин. За повідомленням засобів масової інформації, неназвані пакистанські офіційні особи заявили 18 січня, що М. Ґросман не може відвідати Ісламабад під час подорожі до реґіону. Пізніше це підтвердив представник Державного департаменту. Спеціяльний американський представник до Афганістану і Пакистану того тижня очолював делеґацію до Афганістану в зусиллях заручитися підтримкою з боку Президента Гаміда Карзая для відновлення попередніх мирних розмов з Талібаном. Взаємини між США і Пакистаном дуже погіршились після того, як у висліді повітряного удару сил НАТО на пакистанський прикордонний пункт, що неподалік кордону з Афганістаном, через помилку вбито 24 пакистанських вояків. Минулого місяця Пакистан повідомив, що він переглядає свою співпрацю з США і НАТО. *(„Голос Америки")*

НА ТЕМИ ДНЯ

У новій будівлі Посольства США в Україні

КИЇВ. – Посольство США в Україні, як було повідомлено у „Свободі" 6 січня, 18-20 січня переїхало з своїх нинішніх приміщень у новий посольський комплекс по вул. Авіоконструктора Ігоря Сікорського, буд. 4 (колишня Танкова вулиця). 23 січня Посольство повністю запрацювало вже на новому місці, звільнивши приміщення, які займало за адресами вул. Юрія Коцюбинського, 10 (головна будівля), вул. Глибочицька, 4 („Артем бізнес-центр") та вул. Пимоненка, 6 (Консульство).

Новий комплекс Посольства США в Україні. (Фото: УНІАН)

Переїзд до нової будівлі відбувся точно через 20 років після відкриття дипломатичного представництва США у Києві 22 січня 1992 року.

Друга черга переїзду відбудеться пізніше цього року, коли до своєї нової будівлі у складі комплексу Посольства США переїде представництво Аґентства США з міжнародного розвитку (USAID). Подробиці цього переїзду будуть оголошені. Наразі, USAID продовжуватиме працю у нинішньому приміщенні при вул. Нижній вал, 19.

Змінилися телефонні і факсові числа Посольства США. Нове головне телефонне число тепер (380-44) 521-5000, а факсове число – (380-44) 521-5155. З 19 січня телефон Відділу послуг для американських громадян змінився на число (380-44) 521-5566, а число для термінового зв'язку американських громадян у позаробочі години – на (380-44) 521-5000. Для інших питань загальний телефон консульського відділу буде (380-44) 521-5460.

У новій будівлі Посольства США представлено колекцію мистецьких творів американських і українських художників, серед яких зокрема – Оксана Мась і Тамара Бабак. Кураторство художньої експозиції, до якої увійшли спеціяльно замовлені, придбані, орендовані та подаровані твори, здійснює програма Державного департаменту США „Мистецтво у посольствах".

Поєднання творів українського і американського мистецтва символізує тісні зв'язки між українським і американським народами.

У Посольстві також представлено ґалерію, яка висвітлює культурні українсько-американські зв'язки. Вона складається з портретів знаменитих, успішних американських громадян, які народилися на території сьогоденної України, або мають безпосередніх предків, які звідси походять.

Крім портрету великого авіоконструктора І. Сікорського, який до еміґрації у США навчався і працював у Києві (його ім'ям названо вулицю, на якій працюватиме Посольство) ґалерія також містить портрети музикантів, вчених, митців, інженерів, дипломатів, акторів та інших професіоналів, які допомогли зробити Сполучені Штати тією розмаїтою і сповненою життя країною, якою вони є сьогодні.

Контракт на будівництво нового Посольства було надано Державним департаментом США компанії „Б. Л. Гарберт Інтернешнл" (B. L. Harbert International) 30 вересня 2008 року. Сума контракту становила 209 млн. дол.

Управління проєктом здійснювало Бюро з експлуатації закордонних будівель Державного департаменту США, яке має у Вашінґтоні групу фахівців з проєктування, котра забезпечує врахування у проєктах будівництва всіх критеріїв уряду США.

Проєкт нового комплексу Посольства США у Києві спирається на міжнародні й українські будівельні норми та стандарти, а також на додаткові стандарти Державного департаменту США.

Головний підрядник також відрядив групу інженерів та технічних фахівців безпосередньо на об'єкт для здійснення контракту. Між персоналом бюра, генеральним підрядником та українськими робітниками встановилися чудові взаємини упродовж всього періоду будівництва.

На будівництві нового Посольства працювали українські робітники. Державний департамент США приділив велику увагу техніці безпеки та належному підготуванню робітників і справедливому ставленню до них.

Під час будівництва не сталося жодного випадку, через який стався б простій у роботі, що є свідченням дотримання правил техніки безпеки і прагнення робітників оволодівати найновішими досягненнями у цьому напрямку.

Церемонія закладання фундаменту нового Посольства США відбулася у травні 2009 року за участи Посла Віліяма Тейлора. Фактичне будівництво головного корпусу Посольства почалося у жовтні 2009 року і тривало 23 місяці. На цей час побудовано приміщень площею 15 тис. квадратних метрів, розрахованих на понад 700 осіб персоналу.

Багато матеріялів, використаних при будівництві, було придбано в Україні, зокрема цегла, матеріяли для озеленення території, увесь бетон, металоконструкції, фарба і штукатурка. До робіт було залучено чимало українських субпідрядників. Якість робіт дуже висока, і результат цих робіт довго служитиме справі демократії.

Посольство США в Україні

У новій будівлі Посольства США в Україні. (Фото: Посольство США в Україні)

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Президент Віктор Янукович бореться з українськими національними святами

Патріотично налаштовані мешканці Сміли 22 січня прийшли до пам’ятника Тарасові Шевченкові, щоб відзначити День Соборности. (Фото: Олександер Вівчарик)

Олександер Вівчарик

День Соборности українці цього року святкувал не лише в Києві, а практично скрізь, навіть у зросійщеній Одесі. Журналісти нарахували до 30 символічних актів єднання через Дніпро з використанням велетенських прапорів.

Такий сплеск народної активности можна пояснити тим, що люди збагнули реальну загрозу незалежности держави, тому вийшли на майдани за покликом серця, щоб продемонструвати єдність і готовність захищати свою державу.

Особливу увагу до свята привернули також недолугі дії Президента України Віктора Януковича, який раптом напередодні Нового року скасував указом День Свободи, об’єднавши його із Днем Соборности. Нове об’єднане свято отримало назву День Соборности та Свободи України.

Рішення Президента викликало неоднозначний відгук в суспільстві і парляменті. Газета „Дзеркало тижня” вважає, що приводом для скасування Дня Свободи стало те, що В. Янукович не знав, як поводитися у цей день на офіційному рівні. Свято нагадувало йому про події 2004 року, коли люди, обурені тим, що їхнє волевиявлення нахабно зфальшували, масово вийшли на майдани міст і сіл під державними і помаранчевими прапорами. В. Янукович змушений був погодитися на перевибори, які програв.

Новий Президент України Віктор Ющенко встановив свято – День Свободи. Було запропоновано святкувати його щорічно, 22 листопада, з метою утвердження ідеалів свободи і демократії, виховання почуттів національної гідности.

(Закінчення на стор. 14)

Президент США...

(Закінчення зі стор. 1)

Б. Обама згадав про 2008 рік, про занепад банків, автомобільної індустрії та про невідповідальності біржі „Вол Стріту“ і підкреслив, що їх порятовано грішми платників податку, зазначуючи, що не допустить до повторення подібного. „Я рішуче опиратимуся будь-яким спробам повернутися до тієї ж політики, яка привела нас до економічної кризи“.

Тепер, коли США борються з економічними труднощами, чимало американців схвильовані протистоянням у Конґресі і тим, що законодавці не співпрацюють, а навпаки, ставлять палки в колеса один одному, сказав він.

Б. Обама вважає, що причиною усіх негараздів став безкомпромісний Вашинґтон: „Ця позиція безкомпромісности політиків є однією з причин, чому Конґресові так складно дійти спільного рішення“.

Серед іншого Б. Обама привітав присутню конґресвумен Ґабріел Ґіфордс, яку 8 січня 2011 року поранено в Тусоні, штат Арізона, під час виступу перед виборцями.

Щодо питань міжнародної політики, Б. Обама вітав загибель лібійського диктатора Муамара Кадафі і попередив Президента Сирії Башара ам-Асада, що дні його режиму добігають кінця. Згадав про загибель Бен Ладена, ядерні амбіції Ірану, терористів „Аль-Кайди“ і підкреслив, що США не допустять, щоб Іран отримав ядерну зброю. Президент запевнив країну й світ, що не виключає жодних заходів запобігання іранським ядерним амбіціям.

Доповідь Б. Обами переривали оваціями та повставанням з місць – демократи з ентузіязмом, а республіканці – ввічливо, але радше стримано.

Після промови з заввагами від Республіканської партії виступив ґубернатор штату Індіяна Міч Данієлс і заявив, що Б. Обама „розділив народ Америки і придушив економічний розвиток в США“.

М. Данієлс обороняв республіканців у Вашінгтоні та схарактеризував їх, як партію, котра спроможна створити краще майбутнє для країни. „Ми з упевністю пропаґуватимемо наші пропозиції, бо знаємо, що американці народжуються свобідними і є відданими свободі. Нічого не є зле зі станом нашої країни та американським народом, свобідними, дорослими громадянами, чого не можна б спрямувати на правильний шлях. Республіканці у 2012 році вітатимуть усіх співвітчизників до програми оновлення, котра відбудує мрію для всіх, і дасть можливість нашому „містові на горі“ знову засяяти“.

Х. В-Ф.

Нові ціни на поштові відправлення в США

22 січня пошта США підвищила ціни на поштові послуги. Зокрема тепер за звичайний лист в країні треба заплатити 45 центів, в інші країни, в тому числі в Україну – 1.05 дол., в Канаду – 85 центів.

АМЕРИКА І СВІТ

Головою ПАРЕ став Жан-Клод Міньйон

СТРАСБУРҐ, Франція. — Новим головою Парляментської асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) 23 січня став Жан-Клод Міньйон, колишній глава французької делеґації в ПАРЕ. Він народився 2 лютого 1950 року. Працювати в Асамблеї почав з 1993 року. На посаді голови ПАРЕ Ж. К. Міньйон змінив турка Мевлюта Чавушоглу. У своїй вступній промові новий голова заявив, що Асамблея повинна відігравати вагомішу ролю в Европі та світі, зокрема сприяти дотриманню прав людини та вирішенню заморожених конфліктів. За новими правилами глава ПАРЕ обирається на два роки. Кандидатури голови по черзі пропонують п’ять основних партій ПАРЕ. 26 січня в ПАРЕ відбулися дебати з питань функціонування демократичних інститутів в Україні, за підсумками яких буде прийнята відповідна резолюція. *(„Кореспондент“)*

Сирія відкинула плян арабської ліґи

ДАМАСК, Сирія. — Уряд Сирії відкинув плян Ліґи арабських держав (ЛАД) щодо відставки Президента Башара аль-Асада і передання влади його заступникові. Державне телебачення повідомило, що сирійські урядовці назвали плян „жахливим втручанням“ у внутрішні справи Сирії. 22 січня міністри закордонних справ ЛАД звернулися до сирійського уряду з закликом розпочати, впродовж двох тижнів, національний діялог з опозицією і зформувати, до двох місяців, новий уряд. Відтак можна буде провести позачергові парляментські і президентські вибори. Міністер закордонних справ Катару Гамад бін Джасім аль-Тані сказав, що ЛАД має намір представити свій плян Раді Безпеки ООН, аби заручитися її підтримкою. *(„Голос Америки“)*

ЕС заборонив імпорт іранської нафти

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Европейський союз (ЕС) 23 січня наклав заборону на новий імпорт іранської нафти і заморозив активи Центрального банку країни. Це зроблено в рамках кампанії західніх країн для чинення тиску на Тегран, щоб він припинив спірні частини своєї ядерної програми. Міністри закордонних справ ЕС погодились на нові санкції того ж дня під час нарад в Брюселі. Проте вони дозволили тим країнам ЕС, які вже мають контракти з Іраном, продовжувати імпорт до 1 липня. Відсунення має на меті допомогти таким великим імпортерам нафти, як Греція, знайти альтернативні джерела постачання перед тим, як стане чинною повна заборона. ЕС, до якого належить 27 країн, погодився припинити всю торгівлю золотом та іншими дорогоцінними металами з іранськими державними установами. ЕС і США посилили односторонні санкції у відповідь на намір Ірану прискорити процес збагачення урану. *(„Голос Америки“)*

Хорвати – за приєднання до Евросоюзу

ЗАГРЕБ, ХОРВАТІЯ. — Хорватія зробила великий крок щодо приєднання до Европейського союзу (ЕС). На референдумі 22 січня 66 відс. виборців проголосували за вступ країни до ЕС. Явка на референдумі була відносно низькою – менше половини громадян, які мають право голосу. Прихильники членства Хорватії в ЕС кажуть, що приєднання до ЕС, до складу якого входять країни з стійкішими економіками, допоможе Хорватії впоратися з її економічними проблемами. Опоненти вказують на те, що вся Европа обтяжена борговими проблемами і що вступом в ЕС Хорватія може втратити частину свого суверенітету. Президент Хорватії Іво Йосипович назвав референдум поворотною точкою в історії Хорватії. Якщо парляменти всіх країн-членів ратифікують Угоду щодо приєднання Хорватії, вона стане 28-им членом ЕС 1 липня 2013 року. *(„Голос Америки“)*

Так почалося офіційне зближення

Двадцять років тому, після знаменитого вислиду Першогрудневого референдуму, щасливе і горде за свій праведний вибір українство з не меншою радістю готувалося до наступного історичного кроку у відновленні незалежної Української держави – до її виходу на міжнародну арену, встановлення повновартісних дипломатичних зв'язків з іншими державами світу, передусім з тими, котрі першими визнали незалежну Україну. Як знаємо, Польща і Канада зробили це буквально наступного дня, 2 грудня. Минали дні, наша громада, тобто українська діяспора США, жила напруженим очікуванням: коли скаже своє однозначне „так" Вашінґтон? Американські експерти прогнозували, що це станеться тільки після того, як Україну визнає Росія. Українці дивувалися – при чім тут Росія? Чи Білий Дім нерадий, що розпалася „імперія зла"?

Але провідники українських громадських організацій у США не чекали, склавши руки. Задовго до референдуму майже в усіх штатах відбувалися плідні зустрічі з сенаторами і конґресменами. Їхнім результатом були спільна резолюція Сенату ч. 65 і спільна резолюція Палати Представників, ч. 212, з вимогами невідкладного визнання України. 19 грудня наша „Свобода" повідомила про прес-конференцію кандидата на пост президента США Патрика Бюкенена, який закликав Білий Дім негайно визнати незалежну Українську державу. „Нам не варто знову бути 37-ми", – сказав він, нагадавши, що незалежність Литви Америка визнала після того, як це зробили 36 інших держав.

І саме так воно й сталося – аж 25 грудня Президент Джордж Буш офіційно визнав Україну. А 26 грудня в Києві повірений у справах Місії США Джон Ґундерсен і міністер закордонних справ України Анатолій Зленко обмінялися нотами в справі повноцінних дипломатичних взаємин між двома країнами. 22 січня 1992 року відкрито перше Посольство США.

„Свобода" 8 лютого 1992 року – про наступний крок до реального зближення: „Р. Попадюк найменований на амбасадора ЗСА в Україні". Цитуємо: „...Амбасадором в Україні Президент Дж. Буш назначив Романа Попадюка, 42-річного дипломата, який вже довший час працює в Державному департаменті. Недавно читачі „Свободи" мали змогу запізнатися ближче з Р. Попадюком з нагоди номінації його Українцем Року. Р. Попадюк народився в таборі для переміщених осіб в Австрії, в українській родині...".

З новітньої історії відомо, як далі розвивалися українсько-американські взаємини, в який бік рухалися. На жаль, не завжди вперед і вгору, хоч були дуже гарні моменти. Наприклад, в червні 2000 року Президент Бил Клінтон, виступаючи в Києві, українською мовою вимовив знамениті Шевченкові слова: „Борітеся – поборете!". Декларувалося стратегічне партнерство й за Джорджа Буша-молодшого. Але вирішального значення не набуло, бо то українська сторона не знала, на яку ногу ступити, то Америка занадто рахувалася з Москвою, не розуміючи її так, як розуміємо ми, українці.

А за Президента Барака Обами Україна майже зовсім випала з ґльобальних інтересів Америки. І тому відомий політичний мислитель Збіґнєв Бжезинський вважає, що через зменшення впливу США у світі постраждають передусім вісім держав, серед них і Україна – вона „стане більше вразливою перед відновленням російських імперських амбіцій".

СТОРІНКА ІСТОРІЇ

40 років тому розпочалися репресії проти шістдесятників

12 січня 1972 року Різдвяна коляда в Україні для багатьох інтеліґентів завершилась арештом. У Львові та Києві каґебісти арештували 19 осіб. КҐБ розпочав спецоперацію, другу після 1965 року, проти самвидаву, щоб невтралізувати інтелектуальну еліту, свідомих українських патріотів.

Новий рік і Різдво у Львові у 1972 році провів поет Василь Стус. Він долучився до учасників вертепу, організованого українською діячкою, лікарем, дружиною В'ячеслава Чорновола Оленою Антонів.

Це був виклик шістдесятників комуністичній владі, яка нищила українські традиції, забороняла релігійні свята, нав'язувала атеїзм. Грішми, зібраними від коляди, плянували допомогти політв'язням і фінансувати випуск „Українського вісника", що його видавав В. Чорновіл.

З колядою ходили від помешкання до помешкання творчих людей і гадки тоді не мали, що радянська влада готує масові арешти і камери у слідчих ізоляторах…

Учасники вертепу, що мали причетність до самвидаву, люди зі власною позицією й переконаннями, особливо цікавили каґебістів.

12 січня 1972 року були арештовані Василь Стус, Стефанія Шабатура, Ірина Калинець, Іван Світличний, Леонід Плющ, Євген Сверстюк, В. Чорновіл, Михайло Осадчий та інші.

У помешканнях проводились обшуки, вилучалась література, пригадує поет-шістдесятник Ігор Калинець, якого арештували через кілька місяців після дружини: „У 1960-ті роки був час самвидаву, по руках ходили різні речі, вірші Василя Симоненка і Ліни Костенко, великі праці. Перші арешти у Львові відбулись у 1965 році. Тоді з'явився наш ідеолог шістдесятництва – В'ячеслав Чорновіл.

Це була перша хвиля арештів. У 1966 році у Львові відбувались суди і приходило дуже багато людей, міліція не давала собі ради. Пожежники водою розганяли людей. Це була перша політична демонстрація в совєтському Львові. Потім були арешти і вбивства. Чорновіл створив Комітет захисту політв'язнів на початку 1970-их і почав видавати нелеґальний журнал „Вісник". КҐБ зрозумів, що не залякав людей. І тут прийшло 12 січня 1972 року, коли масово арештували інтеліґенцію, яка розповсюджувала самвидав. Я протестував проти судів і арешту дружини. Це була найбільша репресивна хвиля в Радянському Союзі. Потім ще тривали поодинокі арешти аж до кінця 1980-их років".

У 1972 році були засуджені 89 шістдесятників, з них 55 – з західніх областей України. Судові процеси тривали до осені. Майже всіх арештованих засудили.

„Люди не боялись приходити під обласний суд. Звісно, реагували на ці судові процеси у Львові по-різному. Хтось старався переходити на інший бік дороги, щоб не зустрітись. Але я не чувся, що ми залякані. Ми підтримували один одного. Художник Богдан Сорока довідався, що в мене буде обшук, то він прийшов до мене свідомо, щоб я не був самотній. Він був останньою людиною, кого я бачив зі своїх друзів ще на волі. Не весь Львів був переляканий", – стверджує І. Калинець.

12 січня у Львівському етнографічному музеї зібралися шістдесятники, щоб згадати сумні роковини, згадати тих, кого вже немає поруч. У музеї представлені світлини того часу, а також відбулася презентація книжки Михайла Шевеля з Дніпропетровська „Ув'язнена юність".

М. Шевель поділився своїми спогадами про свій арешт у Трускавці. Він, тоді учень 9 клясу, був засуджений лише за лист, в якому описав свої юнацькі враження від рідного села батьків на Дніпропетровщині, порівнявши його з галицькими селами.

Радіо „Свобода"

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Порятуймо харківську „Спадщину“

Протягом останніх трьох років ми неодноразово зверталися до світової громадськости з заявами та інформаційними повідомленнями щодо тиску на культурно-освітній центр Харківського міського товариства „Спадщина", який об'єднував найвідоміші у краї українські громадські організації та спільноти і законно займав приміщення у центрі міста.

Ініціяторами і виконавцями репресій проти центру були вищі посадовці міської ради та обласної державної адміністрації, силових структур реґіону. Вони без попередження виселили „Спадщину" на вулицю, самочинно винесли з будівлі надбані українськими організаціями речі, комп'ютерне обладнання, цінну бібліотеку й архівні фонди. Всі намагання громадських активістів чинити спротив жорстоко придушувалися.

Позбавлення українських організацій приміщення відбулося під час навчального року, коли розпочали роботу програми освітніх курсів, які є основним джерелом фінансування громадської діяльности.

Щоб продовжити діяльність української громади, „Спадщина" вимушена наймати приміщення за високими цінами. Ми проводимо катехитичні студії, освітні курси, юнацькі табори, видаємо газету „Український простір", маємо інтернет-радіо „Сурма" (surma.dyvy.info).

Просимо всіх, кому небайдуже майбуття України, фінансово підтримати українську громаду Харкова в драматичний для її існування період.

Наша адреса: „Спадщина", вул. Сумська, 44/2, Харків, 61002 Ukraine.

Роман Черемський,
Харків

Повторили подвиг героїв Крут

У часописах „Свобода“ (США) і „Визвольним шляхом“ (Велика Британія), юні краєзнавці дитячої літературно-видавничої студії „Ганнуся“ прочитали про бої між козаками полковника Петра Болбочана і більшовиками за полтавське село Яреськи на залізничному шляху Полтава-Київ у 1918 році.

У нічному бою, захищаючи козацький стан, героїчно загинуло відділення семінаристів Подільської православної духовної семінарії. Семінарія була евакуйована до міста Лубни, і коли військо Болбочана звільнило його від більшовиків, частина семінаристів полишила науку і пішла захищати Україну.

Юні краєзнавці минулого літа відвідали Яреськи з метою встановлення місця поховання героїв і збору інформації про названі події. Вважаємо, що на часі вийти з пропозицією до духовних єрархів держави про долучення семінаристів-героїв Подільської духовної семінарії до когорти святих мучеників за віру і Українську державу.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Далекі гості у Дніпропетровську

Напередодні Різдва знайшов я листа у своїй поштовій скриньці. Зворотня адреса: Женева, Швайцарія, Зоя Лісовська. І зразу ж пригадалося минулорічне ласкаве літо, коли я мав приємність приймати двох славних українок-приятельок – Зою Лісовську та Віру Вовк. Дві доби вони перебували у нашому місті на Дніпрі, а скільки приємних спогадів залишили по собі у всіх, хто спілкувався з цими берегинями нашого духу і культури!

З. Лісовська – визнана у світі художниця. Виставляла свої картини у Мюнхені, Ню-Йорку, Женеві, Лозані, Римі та Ріо-де-Жанейро. Одна з улюблених її тем – мати з дитиною. Вона – щорічний учасник престижних лондонських виставок, сьогодні живе у Швайцарії. А народилася вона у Львові, у мистецькій родині маляра і графіка Роберта Лісовського та першої галицької жінки-композитора Стефанії Туркевич. Особливо пишається своїми ілюстраціями до творів В. Вовк та церковними вітражами.

В. Вовк – поетеса, прозаїк, драматург, перекладач, лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, професор німецької літератури в державному університеті Ріо-де-Жанейро, дійсний член Української Вільної Академії Наук у Ню-Йорку, автор понад 10 поетичних збірок та понад 20 книжок прозових творів, а також численних перекладів українською мовою та українських клясиків португальською і німецькою мовами.

Не близько до Женеви і Ріо-де-Жанейро, але українська душа не відчуває відстані. Принаймні, якщо маєш справу з такими милими людьми.

Фідель Сухоніс,
головний редактор журналу „Бористен",
Дніпропетровськ

Люди „віддячили“ В. Януковичеві

В Україні не повірили запевненням Президента Віктора Януковича про „покращення життя вже сьогодні“. У містах прокотилася хвиля обурення. За першу декаду січня у Львові, Києві, Волинській, Запорізькій і Рівненській областях було зафіксовано дев'ять випадків забруднення фарбою портретів В. Януковича. 16 січня встановили своєрідний рекорд одесити, які за одну ніч забризкали червоною фарбою стільки ж плякатів. Листівки, наліпки з'явилися у дні свят повсюдно.

Заспівувачами у псуванні святкових президентських транспарантів стали львів'яни, де у сяюче посмішкою обличчя В. Януковича полетіли яйця та контрацептиви з фарбою.

Радник президента Ганна Герман публічно бідкалася, що такої наруги не сталося б, коли б В. Янукович був зображений з янголом. І не зрозуміти їй, що українцям уже набридла показна набожність Президента перед телекамерами, а поява портретів колишнього кримінального злочинця з словами різдвяного вітання сприймалася як святотатство.

У невдоволення нинішнім керівництвом найактивнішими були представники Донбасу, Криму та Причорномор'я. У Старобільську Луганської области невідомі заплямували фарбою портрет президента, а у Маріюполі Донецької области з'явився щит з насмішкуватими словами „подяки“ Президентові України від імені пенсіонерів і підприємців міста з побажанням „нових придбань“.

В Криму один з портретів В. Януковича красувався в обідку від унітаза. Водночас на стінах будинків і парканах Севастополя можна було прочитати: „Партія Реґіонів – банда, яка грабує свій народ“.

Летючки на вулицях Донецька закликали до рішучих дій: „Вставай, народе, на боротьбу за своє виживання!“

На фотографії відомої скульптури Івана Шадра „Бруковий камінь – зброя пролетаріяту“ на зображеного мистцем революціонера одягли шахтарський шолом. Закликом до боротьби стала перелицьована пісня Олександра Харчикова, яка має ту ж назву, що й скульптура. Від себе автори летючок додали слова: „Камінь-кругляк – зброя шахтарська!“

Сергій Горицвіт,
Одеса

Нова мозаїка в Ню-Йорку

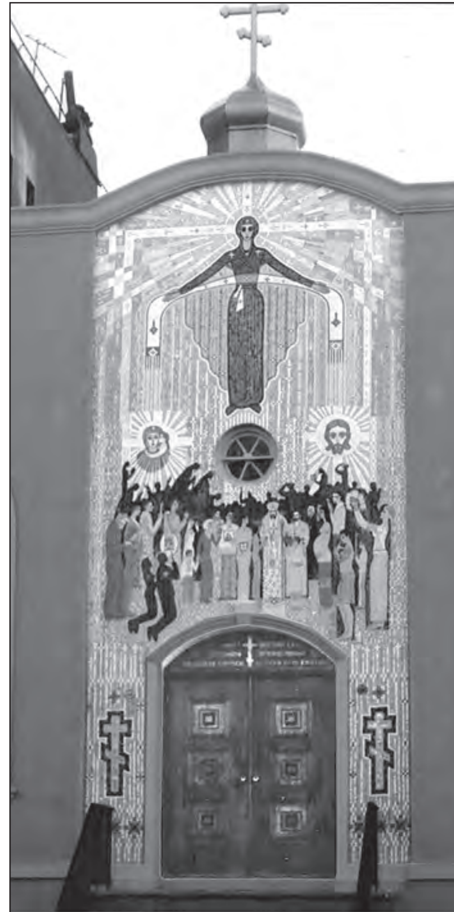

У нашій Українській православній церкві Всіх Святих парафіяни охоче читають „Свободу“ і з нагоди Нового року передають працівникам тижневика побажання доброго здоров'я на многії літа.

В листопаді 2011 року мені пощастило разом з помічниками завершити мозаїку на фасаді нашої церкви, фотографію якої посилаю.

Василь Барабаш,
Ню-Йорк

Ми знову читаємо „Свободу“

2 грудня 2011 року у „Свободі“ було надруковано мого листа „Ми вже не читаємо „Свободу“ з проханням передплатити тижневик для вінничан. 6 січня листоноша приніс до мене „Свободу“.

За такий чудовий подарунок прошу надрукувати велику подяку Андрієві Зварунові від мене, родин Юлі, Ольги, Марії, Михайла і Анатолія Загріїв, Світлани і Анни Побережних, Меланії і Тадеуша Беднарчиків, Валентини і Володимира Зеленьків, Яна і Романа Лещуків, Юрія Суського, Василя Хохровського, Ольги Синявської, Клавдії Лернер та інших.

Я особисто написав листа А. Зварунові, щиро подякував за дарунок і побажав його родині весело зустріти Новий рік і Різдво Христове. Моє серце і двері моєї хати для нього відкриті.

Володимир Артемчук,
Вінниця

Гімназія чекає на передплату

Учні і вчителі гімназії ім. Андрея Шептицького після смерти добродія, який передплачував для них „Свободу", вже не отримують тижневика, але не втрачають надії, що дістануть в дарунок нову передплату.

Адреса: Стрийська гімназія ім. Андрея Шептицького, вул. Гайдамацька, 11, Стрий Львівська область, 82400 Ukraine.

Редакція

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Канадський українець – для Українського Католицького Університету

ТОРОНТО. – Джеймс Темертей, президент проєкту „Українсько-Єврейська Зустріч" пообіцяв пожертвувати 1.2 млн. дол. для фінансування трьох професорських катедр в Українському Католицькому Університеті у Львові.

Одна з них буде присвячена дослідженню українсько-єврейських та міжрелігійних взаємин, інша – програмі єврейських досліджень у контексті історії Центральної та Східньої Европи, а третя – біблійним дослідженням. Ця обіцянка була дана в листопаді 2011 року під час візити ректора УКУ о. Бориса Ґудзяка до Торонто.

„Український Католицький Університет має можливості для досліджень усіх аспектів українсько-еврейського життя на теренах, де українці і євреї жили пліч-о-пліч, формуючи історію та долю території, відомої сьогодні як Україна, – сказав Дж. Темертей. – Це місце, де проєкт „Українсько-Єврейської Зустрічі" може розвинути свою візію, щоб сприяти кращому взаємному порозумінню і взаємній підтримці між обидвома народами і їх різними спільнотами, а також уможливити примирення з болючими аспектами їхніх взаємин та складовими їхніх формативних історій, які вплинули на спосіб осмислення себе й один одного".

А ректор УКУ о. Б. Ґудзяк наголосив: „Щедрий дар філантропа Джеймса Темертея має основоположне значення для розвитку нових програм Українського Католицького Університету. Його ендавмент, за який ми надзвичайно вдячні, виходить за межі суто академічних інтересів. Ми пишаємося тим, що видатний меценат вважає УКУ освітньою інституцією в Україні, котра може досліджувати контроверсійні питання, коли йдеться про пошук істини та примирення в нашій історичній обізнаності і духовній свідомості. Зрештою, це передумова для повної інтеґрації України у світове співтовариство розвинутих народів. Той факт, що Джеймс Темертей є православним канадійцем українського походження, додає додаткового міжнародного, екуменічного та міжрелігійного значення цій особливій пожертві".

Дж. Темертей, засновник і президент компанії „Нортленд Павер", яка діє в Торонто, походить з Донбасу, і є відомим членом української громади в Канаді. У 2008 році він заснував „Українсько-Єврейську Зустріч" (УЄЗ) як приватний міжнародний проєкт, який має на меті створення стійкого підґрунтя для майбутніх взаємин між поколіннями євреїв і українців в Україні та Ізраїлі, а також спільнот в діяспорі, зокрема в Канаді.

Цілями УЄЗ є поглиблення історичного розуміння маштабу, складности і різноманітности українсько-еврейських відносин; позбавлення набутих стереотипів та забезпечення автентичного зв'язку з минулим; і надання можливости кожному з цих двох народів зрозуміти і з співчуттям поставитися до історичного досвіду та розповідей іншого.

Визначні еврейські діячі відзначили значущість цієї ініціятиви. Член Канадського парляменту і колишній Міністер юстиції Ірвін Котлер сказав:

„Я дуже ціную президента УЄЗ Джеймса Темертея за його надзвичайну ініціятиву створити та уфундувати три професорські катедри в галузі юдаїки в Українському Католицькому Університеті у Львові. Ця ініціятива є важливою віхою в історії і гарантує міжнародне визнання та підтримку".

Мирослав Маринович, відомий правозахисник, який відбував ув'язнення у радянських тюрмах, сказав: „Взаємна толерантність створює умови для того, щоб вчитися чути один одного і відповідати на потреби іншого. Ми, українські та єврейські дисиденти, в радянські часи пізнали на собі силу такої позиції в тюрмах і таборах. Сьогодні настав час для того, щоб глибше дослідити акумульований історичний досвід і запропонувати його всьому суспільству".

Марк Фрайман, відомий провідник єврейської спільноти, який, з-поміж інших посад, був президентом Канадського Єврейського Конґресу, відзначив, що „проєкт УКУ є не просто ретроспективний, а й динамічний, з перспективою на майбутнє, оскільки він закладає міцну основу для українських і єврейських спільнот у справі творення плідних і вагомих майбутніх взаємин, які ґрунтуються на зрілому розумінні та поцінуванні минулого, але не є ув'язнені ним".

УЄЗ раніше вже підтримувала впровадження і розширення курсів на університетському рівні для вивчення спільної історії євреїв і українців у Єврейському університеті в Єрусалимі та Університеті „Києво-Могилянська академія" в Києві.

УЄЗ працює над створенням мережі університетів, включаючи провідні інститути в Канаді, США, Великобританії, Ізраїлі та Україні, щоб спільно розробити і викладати курси, включно з онлайн-пропозиціями, для академічних кіл та ширшої авдиторії, на яких досліджувалися б українсько-єврейські взаємини протягом століть. УЄЗ також підтримує проєкти двотижневих курсів, які ведуть гостьові викладачі з Ізраїлю в університетах України.

Іншим сучасним проєктом УЄЗ у співпраці з іншими організаціями є звернення щодо належного вшанування масових поховань часів Другої світової війни і 1930-их років. Багато євреїв, християн та інших національностей лежать у безіменних братських могилах по всій Україні. Їх охорона сьогодні є незаперечним моральним та суспільним імперативом.

100 тис. дол. на катедри юдаїки УКУ також пожертвував Борис Вжесневський, колишній член парляменту Канади від Етобіко в Онтаріо. Як він сам зазначив, до цього його спонукало те, що „епіцентром найжахливіших вбивств людства стала залита кров'ю земля Галичини. Саме тут місцеве населення зазнало почергової окупації з боку армій найжорстокіших і наймасовіших вбивць у світі. Це тут гітлерівська нищівна машина сягнула піку в масовому винищенні євреїв".

Ці злочини та історія тих, хто спочиває у тисячах братніх могил в Галичині, були замовчувані сталінським радянським режимом. Українська Католицька Церква була переслідуваною, і тисячі її вірних загинули мученицькою смертю. Кістки наших братів та сестер продовжують взивати до нас з глибини землі".

Українська Католицька Освітня Фундація

Для отримання додаткової інформації просимо звертатися до Української Католицької Освітньої Фундації. Електронна адреса: marta@ucef.org, тел.: (773) 235-8462.

Щедрість жертводавців відзначено на студентському семінарі

ЕДМОНТОН, Альберта. – Заснування нового Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною було проголошено під час щорічного студентського семінару 30 листопада 2011 року в Телус-центрі Альбертського університету. Захід був організований Канадським Інститутом Українських Студій (КІУС), Альбертським товариством сприяння українським студіям та Українською студентською спілкою.

„Метою фонду, – зазначив директор КІУС д-р Зенон Когут, – є надання стипендій студентам-бакалаврам, аспірантам і докторантам Альбертського університету й університетів України для навчання за кордоном протягом одного чи кількох семестрів в університеті, з яким Альбертський університет має дійсну угоду про обмін“.

Така програма між Альбертським університетом та Львівським національним університетом ім. Івана Франка діє з 2006 року, і саме тоді КІУС звернувся з закликом до української громади підтримати створення вічного фонду для забезпечення програми й допомогти покрити частину значних витрат для навчання за кордоном.

Відтоді КІУС отримав датки від 49 жертводавців з Альберти, Саскачевану, Британської Колумбії, Онтаріо, Манітоби та США на загальну суму понад 15 тис. дол.

Третій студентський семінар „Україна і Канада очима студентів“, який почався після того, став найкращим свідченням досягнень студентів та ефективности громадської підтримки.

На семінарі виступили учасники Програми студентського обміну з Львівського університету Віра Голіян та Ігор Коцюба та учасники львівського курсу Програми з української культури, мови й літератури відділу сучасних мов і культурологічних студій Стефан Пахолок та Домініка Лірет з Канади.

Семінар привернув увагу чималої авдиторії, зокрема студентів, меценатів, викладачів і членів громади. Виступили д-р Жі Джоунс, д-р Ком Ренеган.

Найближчою метою КІУС є досягти суми 30 тис. дол., що дозволить мати щорічну стипендію на 1,000 дол. Довгостроковою метою є зібрати 100 тис. дол., що щорічно забезпечить дві стипендії по 1,800 дол. кожна. На сьогодні така сума може покрити вартість подорожі між Україною і Едмонтоном.

Виписуючи чек, прохання вказати, що він призначений на дану програму. Для подальшої інформації просимо телефонувати до КІУС на число (780) 492-2972 або писати електронною поштою: cius@ualberta.ca.

КІУС

Студенти-учасники семінару (зліва): Віра Голіян, Ігор Коцюба, Домініка Лірет і Стефан Пахолок.

Різдвяні свята відбулися в українській школі Нью-Йорку

Виступають учні Школи Українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч" в Нью-Йорку. (Фото: Тарас Ґлум)

Тарас Ґлум

НЮ-ЙОРК. – 10 грудня 2011 року розпочалися Різдвяні святкування у Школі Українознавства Об'єднання українців Америки „Самопоміч".

Понад 200 учнів школи з усіх 12 кляс, а також передшкілля і світлички, під керівництвом вчителів, створили чарівне Різдвяне дійство. Шкільну залю вщент заповнили учні, їхні батьки, викладачі та адміністрація школи. Батьківський комітет під керівництвом д-ра Галини Еліяшевської організував частування для батьків, а ті, вже традиційно, радо декорували залю і ретельно її прибрали. Директор школи Іван Макар відкрив концерт вітальним словом. Вела програму Валентина Глушак, вчитель історії в старших клясах.

Кожен вчитель намагався вкласти самобутній зміст у виступ своєї кляси. Зокрема учні третьої кляси (вчителька Наталія Єзерська) деклямували Різдвяні привітання українських поетів, а старші кляси (вчителі Ганна Тупиця та Галина Галичанівська) виконали театралізоване дійство на тему казки „Рукавичка", яка перетворилася на чудову Різдвяну історію.

Учні виявили творчі здібності в костюмах і мистецьку винахідливість у сценічних образах. Зворушливим був виступ наймолодших дітей з „Світлички" 83-го відділу Союзу Українок Америки під проводом вчительки Дарії Дроздовської, виховної референтки Дарії Ґензи та опікунки Мотрі Мілянич.

На завершення концерту учні усіх кляс спільно з усіма в залі урочисто виконали величальну колядку „Добрий вечір тобі, пане господарю", а після заключного слова подяки І. Макара уся школа заспівала „Бог предвічний народився" (диригувала Еля Романишин, при фортепіяні була Настя Антонів).

Шановні володарі дитячого журналу „ВЕСЕЛКА"

Щоб завершити відкриту для загального користування підбірку Веселки на вебсайті Свободи (svoboda-news.com/veselka.shtml) нам не вистачає наступних чисел:

Рік	Число
1986	1, 12
1992	2, 3, 4
1995	7-12

Якщо хтось має ці числа - просимо надіслати до редакції на адресу:

Svoboda, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виставка живопису Володимира Воронюка

Володимир Воронюк.

Марія Климчак

ЧИКАҐО. – В Українському Національному Музеї 3 лютого відкриється персональна виставка члена Національної спілки художників України Володимира Воронюка, яка триватиме до кінця лютого.

В. Воронюк закінчив Вижницьке художнє училище прикладного мистецтва та художньо-графічний факультет Одеського державного педагогічного інституту ім. Костянтина Ушинського.

В. Воронюк – активний учасник багатьох обласних, всеукраїнських та міжнародних виставок, зокрема у Ню-Йорку, Торонто, а також в Австралії, Бельгії, Люксембурзі. Окрім того, він лавреат першої нагороди Міжнародного фестивалю „Леліґен-2000" в Люксембурзі.

Твори мистця зберігаються у картинних ґалеріях та музеях в Україні та за кордоном. Працює у жанрі станкового мистецтва.

Обкладинка книги-альбому „Володимир Воронюк. Живопис".

Народився В. Воронюк на Вінничині, у селі Зарічне Тульчинського району. Після закінчення училища залишився на викладацькій роботі, понад 10 років навчав майбутніх народних умільців.

Сьогодні В. Воронюка знають як одного з найкращих майстрів пензля на Буковині.

Великим творчим звітом художника з нагоди 50-річчя від дня народження стала персональна виставка, організована в Коломийському музеї народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Йосафата Кобринського у серпні 2011 року. Також у Чернівцях видано мистецький альбом „Володимир Воронюк. Живопис". Шанувальники прекрасного зможуть під час виставки у Чикаґо особисто поспілкуватися з живописцем.

Ідеальні „моделі" живописця – квіти. Звертають на себе увагу жіночі образи. Життєрадісний настрій картин робить їх незабутніми.

Адреса музею: 2249 W Superior St., Chicago, IL 60612.

Володимир Воронюк. „Букет".

Володимир Воронюк. „Троянди".

Українці Казахстану запросили колишніх студентів

Вокальний гурт „Чорнобривці" зустрічає гостей в Павлодарі. (Фото: Настя Зайцева)

Михайло Голованчук

ПАВЛОДАР, Казахстан. – Під гаслом „Пам'ятаємо тепло та щедрість української землі" Товариство української культури ім. Тараса Шевченка провело зустріч з випускниками вищих навчальних закладів України казахської національности.

В Будинку дружби зібралися випускники українських вищих шкіл, які у 1974-1989 роках виїздили на навчання в Україну, головним чином до педагогічних інститутів Вінниці, Житомира і Сум. Сьогодні вони живуть і працюють у Астані, Павлодарі, Екібастузі, Аксу і 10 сільських районах Павлодарської области.

Зустріч відкрив голова товариства, Заслужений працівник культури України Михайло Парипса. Виступили місцеві урядовці Алія Галімова, Сейсембай Жетписбаєв. Ведучими зустрічі були Раушан Ерасилова, Денис Богдан і М. Парипса.

На відповідальних посадах працюють колишні студенти Айгуль Марданова, Кабжан Едільбай, Найля Ахметова, Нурсіпат Ужалітденова, Зоя Калієва, Айдаргази Макішев. Н. Уалітденова й зараз на православне Різдво сама готує кутю. Випускники Вінницького педагогічного інституту Роза й Амантаа Даірови, Айдаргази і Світлана Макішеви на українській землі стали подружніми парами, а Сауле Пазилову забрав назад на Вінницьку землю, в село Серединка, Бершадського району Леонід Валковський. Вони там одружилися і вже виховують двох синів.

Н. Ахметова виконала українською мовою народну пісню „Ой чорна я си, чорна", а всі разом співали „Ти ж мене підманула".

Протягом зустрічі звучало чимало українських та казахських пісень у виконанні ансамблю бандуристів „Чарівні струни", співочого гурту „Чорнобривці", народного хору української громади під орудою Петра Маслія.

У своїх виступах колишні випускники дякували активістам українського товариства і його керманичеві М. Парипсі за проведену зустріч.

Кожний з колишніх випускників одержав „Українсько-казахський розмовник" і газету „Українські новини" з інформацією про життя педагогічних університетів Вінниці, Житомира і Сум.

В НТШ відбулася презентація поезій Василя Махна

Василь Махно.
(Фото: Василь Лопух)

НЮ-ЙОРК. – 10 грудня 2011 року в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка в відбулася презентація нової двомовної збірки поезій Василя Махна „Winter Letters and Other Poems", випущеної в світ заходами видавництва „Spuyten Duyvil".

До збірки увійшли 33 вірші, надруковані в українському оригіналі поряд з відповідними поетичними перекладами на англійську мову, художньо виконаними д-ром Орестом Поповичем.

Появу книжки привітала американська літературна критика, відзначивши вміння, з яким поет „перетинає часові, географічні та культурні кордони, веде читача верхом, веде долинами" (Юдит Бавмел, лавреат премії Волта Вітмена). Поруч з поетовим, схвалено також і мистецький доробок перекладача, завдяки якому художній текст „озвучено в унісон двома голосами" (Дзвіня Орловська, лавреат премії Пушкарт).

Модератором літературного заходу виступав д-р Олександер Мотиль, який, поряд з творами наукового та малярського доробку, відомий ще й як автор грона популярних серед американських читачів книжок художньої прози. У залі, крім гостей і багатьох членів української громади Ню-Йорку та околиць, були присутні американські поети европейського походження: Анна Фрайліх, Юдит Бавмел, Лола Кундакян.

Перед початком програми публіка переглянула зрежисерований Василем Лопухом відеофільм, кадри якого віддзеркалюють сторінки творчої біографії В. Махна, артистичні виступи поета перед прихильниками його творчости в Америці (зокрема в ню-йоркських поетичних сальонах „Bowery Poetry Club", „Cornelia Street Cafe" тощо) та перед публікою, що збирається на літературні фестивалі в різних куточках світу – фестивалів, в яких В. Махно брав активну участь за останні кілька років.

У вступній частині програми д-р О. Мотиль відзначив, що презентація нової збірки В. Махна тісно пов'язана з нещодавньою появою попередньої збірки цього автора, книжки „Thread and Selected New York Poems" (в перекладі з української мови д-ра О. Поповича).

Д-р О. Мотиль проводив цікаві паралелі між двома названими збірками. Зокрема, на його думку, якщо у першій збірці рішуче переважають твори про Ню-Йорк, написані з позицій спостерігача зі значної відстані від Ню-Йорку, то в другій збірці, навпаки, поетичні описи зроблено „зсередини", очима людини, що є частиною цієї урбаністичної ойкумени.

Універсальність поета полягає в тому, що в його творах – особливо це відчувається у другій збірці – нема специфічно українського погляду на Ню-Йорк. Натомість є високого рівня узагальнення, які наближають зміст Махнової поезії читачам, що належать до світів із зовсім різними поетичними традиціями, – ствердив модератор.

Варто відзначити, що російський поет і перекладач Максим Амелін в передмові до публікації у журналі „Новий Мір" точно вловив особливості поетичного обличчя українського автора: „Книги віршів Василя Махна не схожі одна на іншу. Кожна – нова поетика, новий погляд, новий вимір. Може навіть здатися, що написані вони взагалі різними поетами.

Особливо помітні зміни та зрушення сталися саме після його переїзду в США. Що при цьому їхріднить і робить єдиним, продовженим у часі поетичним висловом – так це загальна музична тема, що розробляється на різні лади. Музика життя і музика мови, то розходячись, то зливаючись один з одним, наповнюють поета іншою музикою – музикою поезії, щоразу несподіваною і сміливою".

Український поет Андрій Любка, пишучи про „Зимові листи", вважає, що „...ніколи ще в українській поезії так органічно не звучали американські мотиви, дуже рідко коли рима могла бути такою легкою, а зміст – таким настроєвим та іронічним".

Під час деклямування перед слухачами в залі кожний поетичний твір переживав ніби друге народження. Цього ефекту вдавалося досягати завдяки майстерності художнього перекладу, досконалі зразки якого запропонував публіці д-р О. Попович. Свої художні переклади він доповнював примітками та поясненнями стосовно труднощів відворення специфічних реалій та послідовности пошуків найкращих англомовних еквівалентів українського першотвору.

Українська та американська критика відзначає, що у своїх текстах В. Махно продовжує бути надзвичайно щільним, насиченим метафорами, символами і культурними алюзіями. Поетичні рядки, як і раніше, зберегли свій характерний ритм, так ніби вони написані для читання на одному диханні. Поезія перетворюється в стиль життя через межові ситуації, які існують в несподіваних питаннях: про кордони українського виміру, про поезію як дар або ремесло, про західню традицію та східній канон.

Поява цієї поетичної збірки є дуже своєчасна. Вона назагал відтворює сучасний стан европейської поезії в Америці, – про це після закінчення програми говорили ті, хто заповнив того вечора глядачеву залю і кому на завершення пощастило придбати твори В. Махна з авторською присвятою.

Пресова група НТШ-А

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшла у світ повна академічна збірка творів Григорія Сковороди

Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів. Харків-Едмонтон-Торонто. Видавництво КІУС. 2011, 1,400 стор.

ЕДМОНТОН, Альберта. – Видавництво Канадського Інституту Українських Студій (КІУС) разом з харківським видавництвом „Майдан" видало твори українського філософа XVIII ст. Григорія Сковороди.

Книгу уклав і зредаґував професор Харківського педагогічного університету ім. Григорія Сковороди Леонід Ушкалов, один із найавторитетніших фахівців з культури українського бароко. Це перше видання усіх відомих творів найвідомішого філософа України, здійснене у належному академічному форматі.

„Григорій Сковорода: повна академічна збірка творів" – ошатно виданий том на 1,400 стор., що містить поезію, байки, філософські трактати, діялоги й притчі, а також переклади, листи і різне.

Проф. Л. Ушкалов супроводив працю детальними примітками й коментарями, здійснив усі переклади латинських творів Г. Сковороди сучасною українською мовою, а також написав переднє слово і вступну статтю про життя й творчість філософа.

Г. Сковорода (1722-1794) – відомий український поет та видатний філософ – освіту отримав у Києво-Могилянській академії, після короткої кар'єри вчителя решту свого життя провів у мандрах по Україні.

Матеріяльна підтримка друзів допомогла йому зосередитися над роздумами і творчістю. Хоча не існує чіткого поділу між його літературними й філософськими творами, до першої групи зараховують збірку 30 віршів, написаних протягом 1753-1785 років, близько 10 пісень, збірку 30 байок, написаних протягом 1760-1770 років, переклади з Цицерона, Плутарха, Горація, Овідія і Муретуса та листування переважно латинською мовою. До другої групи належать філософські трактати й притчі та 12 діялогів.

Це хрестоматійне академічне видання цінне не лише для вивчення спадщини Г. Сковороди, а й української барокової культури в цілому. Воно буде необхідним поповненням книжкової колекції усіх, хто серйозно цікавиться українською літературою, культурою та історією.

Публікація стала можливою завдяки щедрій пожертві від Дарії Муцак-Ковальської з Торонто та співпраці з Східнім інститутом українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна. Щоб це історичне видання стало доступним для науковців і студентів в Україні, Видавництво КІУС за сприяння Ліґи українських меценатів у Києві та Інституту ім. Ковальських вирішило поширити збірку творів Г. Сковороди по бібліотеках і університетах України безкоштовно.

Обкладинка повного зібрання творів Григорія Сковороди.

Книгу можна придбати за 119.95 кан. дол. плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади – ціни в долярах США.

Замовлення можна зробити через захищену електронну систему Видавництва КІУС за адресою: www.ciuspress.com або безпосередньо у видавництві: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8. Тел.: (780) 492-2973; факс: (780) 492-4967; електронна адреса: cius@ualberta.ca.

КІУС

Історична фотохроніка мистця Бориса Косарева

В Українському музеї Ню-Йорку від 4 грудня 2011 року до 2 травня цього року демонструється виставка творів відомого українського художника театру, графіка і фотографа Бориса Косарева. Тим часом доцент катедри теорії та історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв Тетяна Павлова надіслала до „Свободи" дослідження про діяльність мистця у площині світлопису і кінематографії. Нижче вміщено її статтю з деякими скороченнями, викликаними великим обсягом тексту.

Розповідь Бориса Косарева про те, як він „захворів на театр", підказує мотиви його послідовних звернень до світлопису, а згодом і до кінематографії. Кожному з мистецьких жанрів він присвятив частину свого життя, повертаючись час від часу то до одного, то до іншого. Цілком очевидно, що театр був місцем головної реалізації. Утім слід уточнити, що центрувався його художній світ довкола живопису. Невпинна, копітка праця над опануванням його таємниць, немовби повсякденне внутрішнє готування до нього наповнювали його мистецьке буття й педагогічну практику. Фотографія ж виникла обіч творчого світу Б. Косарева, спочатку змагаючись з художнім етюдом у створенні іконографічного матеріялу.

Створення в березні 1922 року Всеукраїнського фотокіноуправління (ВУФКУ) офіційно узаконило принципові зміни у статусі світлопису. У ті часи Б. Косарев вже мав навички роботи з фотокамерою (…). Перші з його документально підтверджених світлин було зроблено за часів Першої світової війни. Зафіксовані Б. Косаревим численні віча можна ідентифікувати завдяки транспарантам, що майорять у натовпі. Декорації – архітектура харківських вулиць. Згодом, складаючи програми етюдів для живописної практики студентів, він ніколи не оминав гарних старовинних будинків, завжди включав їх у список обов’язкових тем, створюючи своєрідний меморіял харківської архітектури, найприкметніших її взірців. На деяких знімках Б. Косарев зосереджує увагу на обличчях людей з натовпу. Ось обурення на обличчях вояків, які побачили людину з фотоапаратом. Привітні обличчя сімейної пари під час театралізованої ходи на Катеринославській вулиці. Увагу художника приваблює врода жіночих облич. На деяких світлинах видно вертикальні домінанти – дзвіницю, пожежну вежу, арку, що веде до кінотеатру „Хризантеми", вивіску „Електрофотографія і цинкографія В. М. Довбні".

Перебування в Одесі на початку 1920-их років також позначилося на фотографічному розвиткові Б. Косарева. Слід відзначити його творчі контакти під час спільної роботи в театрі з одеським художником Сандро Фазіні (справжнє ім’я Саул Файнзільберґ) – на той час уже відомим своїми фотографіями. Це був народжений у Києві брат Іллі Ільфа – майбутнього популярного письменника.

В Одесі Б. Косарев зосередився на видах Воронцовського палацу. Деякі одеські знімки містять власноручні підписи Б. Косарева.

У ці ж роки Б. Косарев знімав кримські краєвиди. Ось гірський масив Ай-Петрі, Байдарські ворота, скелясті гірські пейзажі.

Але в уявленнях критики 1920-их років подібне „замилування природою", – усе це відгомін реакційного романтизму. Критик Сергій Третьяков радив: „Чи не вірніше цікавитися природою, організованою в інтересах людини? Полями – розораними й засіяними. Лісами – розчищеними й культивованими. Ріками – замкненими в каземати гребель, щоб крутити електричні турбіни".

Щодо Б. Косарева, то в його доробку поєднуються обидві романтичні контроверсії: „реакційна" та „проґресивна". Останню могли б проілюструвати численні знімки, зроблені у Новоросійську. У цій серії фотографій ріки – „артерії", а море – могутнє „серце" транспортних шляхів, якими звершується „кровообіг" країни.

Ця тема формує ще одну низку сюжетів Б. Косарева, відтворених у фотографії наприкінці 1910-1920-их років. Кожен зокрема спрямований на вагомий об’єкт (завод, міст) або якусь деталь інженерно-технічного світу. Проблема промислового вторгнення в пейзаж, що виникла на початку XX ст., – ось ключ до її розуміння (…). До неї долучається й Б. Косарев не тільки своїми „індустріяльними" сюжетами, а й світлинами, що присвячені „незайманим нетрям і хаосу" природи.

1929 рік позначився маштабними проявами тоталітарного режиму в житті українського суспільства, посиленням контролі над культурою й мистецтвом. У цей час Б. Косарев створив два маштабні фотоцикли, в яких відбилося все розмаїття соціокультурних змін. Перший з них пов’язаний із фільмуванням Довженкової „Землі". До знімальної групи Б. Косарев приєднався за притаманним йому потягом до всього нового, а також, напевне, його приваблювала магічна постать Олександра Довженка. Цей репортаж кінопроцесу має свої цікаві риси, що заслуговують на увагу з погляду становлення нового жанру – фотографії у кіно (хоча Б. Косарев і не виконував функції фотографа кіногрупи).

Це дуже змістовні спостереження, які засвідчують просторові трансформації в процесі організації картини, продиктовані зміною епохи.

На фотографіях Б. Косарева видно, як деякі кадри фільмуються з нижньої точки „закопаним" у ямі кінооператором, тоді як камера стоїть просто на підлозі (йдеться про фільмування експресивної сцени у церкві).

Низку світлин зробив Б. Косарев під час опрацювання О. Довженком сцени промови Панаса Трубенка. З них видно, що сцена, яка здається цілісним епізодом, створена на підставі монтажу. Перший кадр знято в інтер’єрі (схоже, в літніх Яреськах), тоді як наступний – осінніми днями на Київській кінофабриці. Він подає радикальну зміну стану героя – перехід від горя до мужности, від збурення енерґії до величного звернення до всесвіту. І цей виплеск емоційної напруги виглядає надзвичайно виразно.

У фільмі „Земля" неодноразово використовуються музично-танцювальні мотиви. Можливо, сподівання О. Довженка на створення звукової кінострічки налаштовувало на цей лад. Центральним епізодом є славнозвісний танець Василя. У фоторепортажі Б. Косарева зафіксовано момент, коли О. Довженко, режисуючи сцену з Петром Масохою, гарцює перед ним, підкреслюючи лінії цього дійства, як жорсткі й грубі. Завдяки Б. Косареву, маємо ще один замальовок-танок – режисерський.

За словами мистця, стрічка, відновлена на студії „Мосфільм" у 1970-их роках, відрізняється від змонтованої О. Довженком. Утім, навіть такі знайомі, прикметні кадри „Землі", котрі здебільшого становлять екстракт фільму, дуже часто постають у світлинах Б. Косарева невпізнанними. Вони обрамлені іншою сценою, підкріпленою реальними деталями. Фотографія тут – наче цитатний інструмент. Вона висвітлює якісь другорядні деталі, за якими стоїть живий пласт фільмування, побіжно відтворюючи процес створення фільму.

З приводу „почту", що завжди супроводжував О. Довженка на Київській кінофабриці, дуже емоційно висловлювався П. Масоха, розповідаючи про юрбу друзів і шанувальників, яка ходила за режисером, ловлячи кожне його слово, кожний жарт. На фотографіях Б. Косарева на знімальному майданчику, окрім акторів, оператора Данила Демуцького, асистентів Юлії Солнцевої та Лазаря Бодика, бачимо ще досить часто фотографа Айзенберґа (ім’я невідоме) і Василя Хмурого, на що вказує напис на звороті світлини, знайденої автором цих рядків у Довженковому фонді архіву.

Пошуки відомостей про В. Хмурого в анналах Київської кінофабрики, так само, як і в періодиці тих років, не дали результатів. Водночас українській критиці добре відоме ім’я В. Хмурого (Василь Бутенко був репресований у 1933 році, що також могло стати причиною замовчування його прізвища). Талановитий критик широкого профілю, який писав про театр

(Закінчення на стор. 15)

Фільмування кінокартини „Земля". Жовтень 1929 року. (Фото: Борис Косарев)

Олександер Довженко (попереду) та асистенти Василь Хмурий і Лазар Бодик. (Фото: Борис Косарев)

УКРАЇНА І СВІТ

Німецький вчений Алоїс Бух став професором УКУ

Проф. Алоїс Бух промовляє в Українському Католицькому Університеті.

ЛЬВІВ. – Професор морального богослов’я міжепархіяльної вищої семінарії і навчального центру в місті Лянтерсгофе (Німеччина) Алоїс Бух став професором християнських соціяльних наук і сучасної етики в Українському Католицькому Університеті. 10 січня він прочитав в УКУ інавґураційну лекцію на тему „Інтерес до релігії зростає – вплив християнської етики зменшується?“.

Під час інавґураційної лекції проф. А. Бух констатував, що у світі інтерес до релігії безсумнівно зростає, але вплив християнської етики помітно зменшується:

„Сьогодні багато науковців з різних дисциплін дискутують, як інтерпретувати ці процеси. Релігія стала свого роду новим меґатрендом, і кількість людей, які беруть участь у цих дослідженнях, дуже велика“.

На думку проф. А. Буха, модернізація та індивідуалізація призводять до усунення релігії з публічного простору, переводять її у приватне життя.

„Таким чином, християнство відступає на задній плян. Але, незважаючи на це, експерти наголошують, – релігія ніколи не зникала. Попри зростання атеїзму, зменшення релігійности, у XX ст. все ж з’явилися нові релігії у всьому світі, зокрема в Азії, Африці, Латинській Америці. У Західній Европі виникає багато нових релігійних рухів, які виросли з традиційних Церков. Частково це є наслідком індивідуалізаційних процесів“, – пояснив проф. А. Бух.

А. Бух додав, що вплив релігії зростає також у політиці, міжнародному розподілі влади: „Релігія впливає на економічну та публічні сфери життя, сьогодні виходить багато спеціялізованих видань та статтей, присвячених релігії. Деякі з дослідників говорять про перевинайдення, ренесанс релігії. Все ж, попри такі процеси, вплив християнської етики зменшується“, – ствердив проф. А. Бух.

Додамо, що наукові інтереси проф. А. Буха охоплюють питання взаємовпливів релігії та суспільства, фундаментального морального богослов’я, християнської антропології і духовности, етики чеснот, біоетики, сучасних етичних проблем.

Прес-служба УКУ

Опозиція заявила...

(Закінчення зі стор. 1)

да“, а також низка партій, що вже дали згоду на об’єднання з якоюсь з цих політичних сил – „Реформи і порядок“, Народний Рух України, „Народна самооборона“, „За Україну!“.

На Софіївській площі оголосили про приєднання до угоди партії „УДАР“ Віталія Кличка.

Прес-служба партії „Наша Україна“ поширила інформацію про те, що від імені партії угоду підписав голова її політичної ради Валентин Наливайченко.

Угода, текст якої зачитали перед кількома тисячами людей, що зібралися на Софіївській площі, проголошує пріоритетним завданням об’єднаної опозиції після перемоги на виборах цього року створення більшости у Верховній Раді і формування нової української влади.

Угода передбачає узгодження єдиних кандидатів у депутати у мажоритарних округах, а також висуванців у виборчі комісії та спостерігачів.

На вічу виступили Олександер Турчинов від „Батьківщини“, Олег Тягнибок від „Свободи“, Арсеній Яценюк від „Фронту змін“. Не плянувався виступ В. Кличка, проте йому дали слово після того, як стало відомо, що він приєднався до угоди. Серед присутніх були Анатолій Гриценко, В. Наливайченко, Наталія Королевська, Юрій Кармазін, Микола Катеринчук, В’ячеслав Кириленко та низка інших.

Коли Юлія Тимошенко була на свободі, саме Бльок Юлії Тимошенко найбільше закликав до об’єднання, що, фактично, означало приєднання менших партій до цього бльоку на його умовах. Тепер подібні гасла лунають від А. Яценюка, який наполягає, що на вибори опозиція має йти „трьома колонами“ – маючи на увазі свою політичну силу, „Батьківщину“ та „Свободу“. 22 січня виявилося, що четвертою „колоною“ буде „УДАР“ В. Кличка.

Принцип „хто не з нами, той проти нас“ трансформувався в інший, зформульований А. Яценюком: „Хто не з об’єднаною опозицією, той із владою“.

А. Гриценко закликав опозицію не ділитися на окремі колони залежно від того, хто входить до Комітету опору диктатурі. а з тексту угоди вилучити згадування цього комітету з тим, щоб до неї приєдналося більше партій.

Президент...

(Закінчення зі стор. 5)

Коли В. Янукович таки прийшов до влади і в Україні розпочався реальний процес згортання демократії, коли в тюрми почали кидати людей за політичні переконання, коли національну гідність українців принижують на кожному кроці, День Свободи наповнився новим змістом.

Політично активні громадяни вбачали в ньому привід для гуртування у боротьбі за громадянські свободи та демократію. А ще він нагадував їм про те, що українці можуть об’єднуватися і перемагати задля ідеалів свободи і справедливости.

Щоб надати своєму рішенню якоїсь об’єктивности, В. Янукович вказав, що першопричиною змін стали численні звернення громадян України. Хоча ніхто їх не чув.

І лише через 15 днів після оприлюднення указу були озвучені „прохання“ громадських організацій, які є, по суті, лише цитуваннями „думок“ невідомих широкому загалу керівників громадських організацій. Ними виявилися активні члени Партії Реґіонів, які працюють в державних адміністраціях.

„Влада України буде твердо і послідовно розбудовувати сильну державу“, – заявив 22 січня у зверненні до громадян України з приводу нового свята В. Янукович. Влада сьогодні і справді сильна, як ніколи. Але не підтримкою народу, а силовими структурами.

Та народ уже розібрався, що до чого. Приміром, в Смілі, на Черкащині, 22 січня до пам’ятника Тарасові Шевченкові прийшли представники патріотичних організацій і партій, які належним чином вшанували пам’ять тих, хто утверджував в роки української національної революції ідеї соборности.

Новосілля Української школи „Веселка“ в Голяндії

Тарас Площанський

ГАҐА, Голяндія. – 18 січня Українська суботня школа „Веселка“ переїхала у приміщення Британської школи, що дозволить навчати більше дітей.

Голяндія почала співпрацю з Україною з початку XVII ст., і це партнерство триває до цього часу. Інвестиції понад 200 голяндських компаній вливаються в українську економіку, здебільшого в сільське господарство, нафтопереробну галузь, легку промисловість.

В Голяндії проживають понад 4,000 українців, які хочуть, щоб їхні діти відвідували українську суботню школу. До 2011 року діти не могли навчатися українською мовою, найкращою альтернативою були російські школи.

„Ми розглядаємо відкриття першої української школи в Королівстві Голяндії, як вагоме досягнення, адже українські діти, які проживають тут, зможуть вивчати свою мову, культуру, – стверджує Посол України Олександер Горін. – Посольство завжди готове надавати українській школі підтримку та допомогу“.

„Ми сприймаємо українську школу з великим ентузіязмом, – заявила заступник посадника міста з питань освіти та культури Інґрід ван Енґельсговен. – Ми відчуваємо необхідність мати повний спектр мовних шкіл для задоволення освітніх потреб сімей еміґрантів“.

„Надаючи наші ресурси та обладнання, ми забезпечуємо ефективний навчальний процес для таких шкіл, як „Веселка“, – констатує фінансовий директор Британської школи Вотер Губрекс.

Українська школа „Веселка“ заснована для дітей еміґрантів з України, які хочуть здобувати додаткову освіту українською мовою.

Школа створена під патронатом Посольства України та перебуває під управлінням Фонду „Україна Культура“ („Stiching Oekraine Culturalis“). Основними цілями та діяльністю Фонду є співпраця з освітніми та культурними закладами в Голяндії, які пропаґують українську мову та культуру, сприяння розвитку взаєморозуміння, культурних зв’язків, налагодження дружніх взаємин між народами, поєднання української та голяндської культур.

Будівля Британської школи, у якій оселилася Українська школа „Веселка“.

Тарас Площанський – директор Української школи „Веселка“ в Голяндії

Історична...

(Закінчення зі стор. 13)

і малярство, був автором кількох розвідок, присвячених кіномистецтву, і, що найважливіше, серед них зустрічаються захоплені відгуки на перші кінострічки О. Довженка (…).

У 1930 році низка статтей В. Хмурого під спільною назвою „Нотатки про театр і кіно“ вийшла друком у харківському видавництві „Рух“. Можна припустити, що, захоплений кінодісеєю О. Довженка, він не тільки прилучився до неї (як це сталося з Б. Косаревим), а й став одним із головних членів команди.

Останнім часом з’ясувалися деякі обставини взаємин О. Довженка із В. Хмурим, якого він буквально врятував, забравши до себе у кіногрупу, бо полювання на того з боку влади вже почалося (…).

Знімки робочих моментів, зроблені Б. Косаревим, зафіксували ряд поетів і письменників, причетних до кіномистецтва. Серед них – поет-футурист Михайль Семенко, редактор славнозвісної „Нової ґенерації“. У 1929 році він перебував на посаді заступника голови Всеукраїнської асоціяції революційного кіно, а раніше, упродовж 1924-1927 років був головним редактором Одеської кіностудії.

Від тих часів його образ постає з роману Юрія Яновського „Майстер корабля“: „Він приходив щодня на фабрику, викурював незмінну люльку, ішов подивитись на море і зникав (…). Його присутність на фабриці я відчував, як бадьорий мотив, не настирливий, та безтурботний. Біля тебе хтось, посвистуючи, вирішує світові проблеми. А ти можеш за ним не відриваючись робити й робити“. (…)

У 1930 році Б. Косарев працював над оформленням вистави „Аул Гідже“ – про „розгортання соціялістичного будівництва в братніх землях Туркменістану“ (…).

Досвід, здобутий Б. Косаревим, мав виразні наслідки у подальшому розвитку художньої мови митця. Так, вистава „Коммольці“, за п’єсою Леоніда Первомайського, котру він опрацьовував як сценограф саме після повернення до театру, засвідчує кінематографічні впливи (…). Серед його малюнків, як і в декораціях вистав („Мартин Боруля“, наприклад) бачимо і декотрі улюблені мотиви О. Довженка, пов’язані з поетикою селянського побуту (…).

У своїй педагогічній праці кінця 1960-1980-их років Б. Косарев вже відверто звертається до свого унікального кінодосвіду. Так, наприклад, у програмі живописної практики для студентів бачимо таке завдання: „Етюд голови дівчини у білій хустинці й білій селянській сорочці (поруч із соняшником), як у кадрі чудового фільму „Земля“ режисера Олександра Довженка“.

Яскравий слід, який залишила „Земля“ в його житті, незаперечний, попри заборону фільму, арешти Д. Демуцького (1932) й В. Хмурого (1933) та інші соціяльні події, які змусили його затаїти все це в глибині душі.

Безпосередньо пов’язана з періодом роботи з О. Довженком фотосерія „Сорочинський ярмарок“. У фоторепортажі, зробленому на початку „сталінської“ доби, на перший погляд змальовано якийсь принишклий світ, бліду тінь святкової розкоші ярмарку, де превалює буденне життя з щоденними турботами. Утім, знайому танцювальну сцену Миколи Гоголя ми бачимо в косаревських світлинах з решетами. Танцюючі решета ніби продовжують низку предметних персонажів гоголівського театру. Вони можуть стати поряд з огняними чарками й пляшками на столі у шинкарки й „вилитими з золота і темної міді“ динями, гарбузами й кавунами (…).

Захоплення технічним поступом, що весь час давав нове устаткування, поділяв і Б. Косарев. Стереоскопічне фільмування постачало потужний ресурс сценічних матеріялів у тривимірному вигляді для влаштування декорацій, з огляду на прискіпливі вимоги тогочасного театру. Цей ресурс активно використано у сценографічній практиці Б. Косарева (…).

Якщо у серії фотографій Б. Косарева „Сорочинський ярмарок“ починають домінувати мотиви порожнечі й бідности на загальному тлі спустошення і зблякости, то це не випадковий факт.

Увага художника зупиняється на темі вбогої трапези (наприклад, селянин, що сидить на землі, розклавши свій чорний хліб і сирий гарбуз) і навіть жебрацтва. Тож косаревське дослідження з фотокамерою в руках – не тільки данина колоритній гоголівській темі, це правдивий художній документ українського буття на зламі часу.

Відомо, що Б. Косарев замолоду захоплювався ідеєю світломузики литовського художника і композитора Микалоюса Чюрльоніса і, за розповіддю Всеволода Константинова, створив програму „світлових ефектів“ у першому в країні Палаці піонерів (після переїзду уряду в 1934 році з Харкова до Києва він був розташований в будинку, який до того займав головний орган влади – Всеукраїнський центральний виконавчий комітет). В. Константинов (згодом – учень Б. Косарева) бачив на власні очі цю програму в дії, коли отримав у нагороду за відмінне навчання в школі квиток на казкову новорічну ялинку в харківський Палац піонерів (…).

Упродовж всього життя Б. Косарев зберігав небуденну цікавість до світлопису. У 1950-ті роки він опанував кольорову фотографію. Маючи змогу використовувати колір у світлині, він намагвся розкрити його як художній засіб (…). В останні десятиліття свого довгого життя він плекав надію створити щось монументальне в цій техніці, називаючи свій задум „фотофрескою“ (…).

Цей задум був пов’язаний із темою Довженкової „Землі“. З часів її фільмування Б. Косарев зберігав у своєму архіві „розкадровки“ плівки з фільму. Гіпотеза підтвердилася, коли вдалося знайти паперовий згорток із позначкою „для фотомонтажу“ – саме з кадрами Довженкової стрічки.

Саме в ці роки художник працював над ідеєю пам’ятної дошки на його честь. Може, „фотофреска“ мала стати своєрідною формою цього меморіялу?

Безсумнівно, творчий доробок Б. Косарева 1920-их років неабияк збагатився майстернею світлини та фотосеріями, такими як „Сорочинський ярмарок“ чи хронікальний цикл під час зйомок „Землі“.

Світлини Б. Косарева стали вагомим внеском в історію українського фотомистецтва.

Книжки, надіслані до „Свободи“

І.В. Бухарєва, В.М. Даниленко, В.М. Окіпнюк, І.М. Преловська. „Репресовані діячі Української Автокефальної Православної Церкви (1921-1939)“. Довідник містить біографічні відомості про репресованих священослужителів УАПЦ. Інформація ґрунтується на документах з фондів Галузевого державного архіву Служби безпеки України. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Ірина Філіпенко. „Володимир Івасюк: перлини духовности України“. Есей молодої луганської дослідниці про життя і творчість видатного українського композитора і поета В. Івасюка. Це одна з численних спроб не лише віднайти правду про його трагічну загибель, а й ще раз вшанувати непересічний талант митця. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Микола Хвильовий. „Вибрані твори“. Пропоновані вибрані твори (1893-1933) мають на меті комплексно представити незвичайну постать постать автора – батька новітньої української прози та ідеолога культурного відродження 1920 років. До тому увійшли найкращі зразки поезії, прози, публіцистики, а також епістолярію письменника. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Володимир Єфимов. „Було... Не було... Не...“. Новелі, оповідання, нариси...Розділ перший містить опис реальних подій на підставі розповідей близьких родичів та власних спогадів. У другому розділі наведені матеріяли, в основному психологічно-емоційні та абстрактно фантазійні, але створені на підставі більш-менш реального підґрунтя. Видавництво „Пороги“, Дніпропетровськ, 2011 рік.

Наталія Іщук-Пазуняк. „Вибрані студії з історії, лінґвістики, літературознавства і філософії“. У книжці професора, доктора філософії Н. Іщук-Пазуняк зібрано її науковий доробок. В Україні ці дослідження друкуються вперше. Видання є не тільки змістовною науковою підсумковою працею, а й цінною підмогою для освіти учнів гімназій, ліцеїв, коледжів педагогів, студентів і викладачів вищих навчальних закладів, усіх шанувальників українського слова. Видавництво ім. Олени Теліги, Київ, 2010 рік.

Богдан Лепкий. „Вибрані твори“ у двох томах. Видання друге. До першого тому видатного українського письменника та громадсько-культурного діяча Б. Лепкого (1872-1941) ввійшли його поезії, віршовані драми, повість „Зломані крила“, оповідання та новели, а також спогади. Більшість цих творів опубліковано в Україні вперше. До другого тому ввійшли його публіцистичні статті, промови, наукові розвідки та дослідження, більшість з яких опубліковано в Україні вперше. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Під Спонзорством

ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Український Хор "ДУМКА" в Нью-Йорку

лавреат премії ім. Миколи Лисенка

Музичний керівник і диригент—**ВАСИЛЬ ГРЕЧИНСЬКИЙ**

Фортепіяновий супровід—Ляриса Гутникевич, Наталія Ващенко

за участю відомих виконавців

запрошує Вас на

Концерт з нагоди 100-ліття смерти МИКОЛИ ЛИСЕНКА

Концерт відбудеться в неділю, 1 квітня, 2012 р.
о 3-ій годині по полудні, у залі Gerald W. Lynch Theater at John Jay College
899 Tenth Avenue, (between 58th and 59th Streets), New York, NY 10019

У програмі хорові, інструментальні та вокальні твори Миколи Лисенка

Дальші інформації будуть подані в пресі

Додаткові інформації можна також одержати через "website" хору: www.dumkachorus.org

Наталя Даниленко мала жертовну любов до України

30 грудня 2011 року померла Наталя Даниленко, незабутня патріотка України. Вона народилася 1 червня 1925 року в селі Бужани на Волині. Бабуся вчила онуку читати українською, польською, російською мовами. Лекції патріотизму вона засвоїла від дідуся.

Коли настало воєнне лихоліття, німці вигнали їх з хати. Вона спостерігала, як дідусь рятував поранених повстанців, бачила їхні страждання, і почуття любови до людей ставало сутністю її характеру. Дідуся забрали нацисти до концтабору, де він загинув.

Вона навчалася на хемічному факультеті в Німеччині і отримувала стипендію Комітету допомоги українським студентам (КОДУС). Опісля вона все своє життя допомагала студентам, бо вважала це своїм святим обов'язком.

Вона згодом виїхала спочатку до Канади, згодом до США, куди перевезла свою бабусю і маму з малолітньою донькою. Працювала важко і багато, бо опікувалася своєю родиною. З великою любов'ю ставилася до молодшої сестри по матері Лесі та пізніше до своїх племінників.

Відвідавши Національний університет „Києво-Могилянська академія", вона була вражена тим, що серед портретів фундаторів одного з найдавніших у Східній Европі вищого навчального закладу не було портрета Гальшки (Єлизавети) Гулевичівни, яка 15 жовтня 1615 року урочисто виконала дарчий запис, за яким її спадкова земля в Києві передавалася у власність Київського братства для створення освітнього закладу.

Так зародилася ініціятива подружжя Івана та Наталі Даниленків щодо забезпечення фондів для оголошення конкурсу на створення портрета Гальшки Гулевичівни. Задум перевершив усі сподівання. Перше місце вибoрола Мирослава Пшенична (Перевальська), друге – Левко Воєдило, третє – Наталя Задорожна. Крім того, Києво-Могилянська академія та Світова Федерація Українських Жіночих організацій (СФУЖО) призначили ще дві спеціяльні нагороди Левкові Вітковському й Тетяні Мануйленко.

Подружжя Н. та І. Даниленків також встановило дворічну премію для студентки академії, яка дослідила б життєпис жінок-меценаток Катерини Скаржинської та Єлизавети Милорадович.

З ініціятиви і завдяки фінансовій підтримці Н. Даниленко у Києво-Могилянської академії було створено Інформаційний центр українських жіночих організацій України і діяспори.

У 1999 році Н. Даниленко стала однією з ініціяторів створення Національної ради жінок України, яка охоплює 22 жіночі організації.

Серед численних добрих справ Н. Даниленко – допомога студентам і сиротам, видання ряду цінних книг з історії та мистецтва, започаткування обідів для сиріт-студентів Києво-Могилянської академії. Разом з своєю товаришкою Лідією Кий вона кілька років підряд оплачувала обіди 25 студентів.

Н. Даниленко швидко, впевнено й органічно інтеґрувалася в українське суспільство. Вона вміла вислухати й скласти про кожного власну думку, незалежну від думок інших.

Найзаповітнішою її мрією було побачити Чудотворну ікону Холмської Богородиці XI-XII ст.

Коли у вересні 2001 року в Луцьку (а перед тим в Острозі) відбувалася ініційована й фінансована Н. Даниленко наукова конференція „Духовна культура українців на етнічних західних землях упродовж віків", учасники її відвідали Музей Волинської ікони, де й сталася незабутня подія. Чудом вціліла ікона Холмської Богородиці, яка тоді ще перебувала на реставрації, постала перед очима гостей. Н. Даниленко була освітлена, зосереджена, вся у мовчазній розмові з Богоматір'ю.

Н. Даниленко була вірним і давнім другом Острозької академії. Разом з чоловіком вона спонзорувала щорічні конкурси наукових студентських робіт, які не тільки стимулювали студентів до наукових розвідок, а й мали надзвичайно великий виховний потенціял.

Н. Даниленко підтримувала діяльність Інституту української діяспори в Острозькій академії матеріяльно і особистою участю у наукових форумах. Н. Даниленко підтримувала довгі роки навчання в Острозькій академії обдарованої студентської молоді.

За високі особисті заслуги у відродженні української національної освіти, культури та духовности, а також ролю у розбудові Національного університету „Острозька академія" Н. Даниленко була обрана до числа Почесних членів Острозького академічного братства з врученням їй академічної мантії та диплому. 14 вересня 2004 року вона була нагороджена медаллю „Князь Василь-Костянтин Острозький".

Св. п. Наталя Даниленко

За визначні заслуги перед Українською державою у справі розбудови освіти та культури, розвитку меценатства Н. Даниленко була відзначена орденом Княгині Ольги III ступеня.

Пам'ять про неї завжди буде з нами!

Валентина Борисенко,
професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка,
Ігор Пасічник,
ректор Національного університету „Острозька академія",
Людмила Тарнашинська,
літературознавець

На вшанування пам'яті Івана Гавдиди

Сергій Вересень

ТЕРНОПІЛЬ. – 20 листопада 2011 року в обласній філармонії відбувся вечір пам'яті Івана Гавдиди, директора Центру національного відродження ім. Степана Бандери.

І. Гавдида народився 20 вересня 1966 року у селі Саранчуки Бережанського району.

І. Гавдида був заступником голови Проводу Організації Українських Націоналістів, ініціятором створення і провідником Координаційної ради Державницьких Організацій в Україні, членом правління Всеукраїнського благодійного фонду „Соборність". В 1998 році І. Гавдида став одним з ініціяторів створення Молодіжного націоналістичного конґресу (МНК). Від 2004 року щорічний вишкільний табір МНК „Лисоня" носить ім'я І. Гавдиди.

30 серпня 2003 року І. Гавдида трагічно загинув у Києві. Поховали його в рідному селі Саранчуки.

На вечорі пам'яті відбулась презентація книги „Іван Гавдида – творець нової епопеї", організована обласною радою, Центром національного відродження ім. С. Бандери та Громадською ініціятивою „Оновлення країни". До збірки увійшли виступи, інтерв'ю та статті І. Гавдиди, спогади про нього.

У велелюдній презентації, на яку зібралися тернополяни, гості з районів та Києва, взяли участь голова обласної ради Олексій Кайда, провідник Громадської ініціятиви „Оновлення країни" Валентин Наливайченко, дружина І. Гавдиди – Наталка Гавдида, його товариш Володимир Петровський та упорядники видання історики Віктор Рог і Олег Витвицький.

„Ми вшановуємо пам'ять людини, яка додала до історії Тернопільщини золоту сторінку, не проживши навіть 40 років. І. Гавдида залишив глибокий слід в душах усіх свідомих українців, що завжди мріяли про те, аби Україна була справді українською. Ця людина більшість свого життя віддала для того, щоб закласти зерна патріотизму та націоналізму у майбутні покоління. Він відроджував Пласт, організовував табори для молоді з усіх реґіонів України", – сказав О. Кайда.

В. Наливайченко у своєму виступі наголосив, що національне виховання молоді, гуртування молодих націоналістів, формування їхнього світогляду є головним вкладом І. Гавдиди в українську справу.

У залі гурт „Великодні зернятка" співав патріотичні пісні.

Придбати книгу про І. Гавдиду можна, зголосившись за адресою: Молодіжний Націоналістичний Конґрес, вул. Ярославів Вал, 9, пом. 4, Київ, 01034 Ukraine. Тел.: (380-44) 234-7020, 246-4783.

Ділимося сумною вісткою, що 24 грудня 2011 р. відійшла у Божу вічність на 97-му році життя наша найдорожча ТЕТА

СВ. П.

ПАВЛІНА (ІНКА) ЛОДИНСЬКА

з дому ЦАП

У смутку залишилася

Родина

Вічна Їй Пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 17 грудня 2011 р. по довгій і тяжкій недузі, відійшов у вічність на 90-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДІ

св. п.

ЛУКА ШИМКІВ

нар. 12 квітня 1921 р. в селі Вербіж, Україна.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – КАТЕРИНА
дочка – ЛЕСЯ ЕЛДРИЧ з мужем КЛИФ
син – МИХАЙЛО
внуки – ГЕДЕР і КЛИФ ЕЛДРИЧ

Вічна Йому пам’ять!

Повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що з волі Всевишнього, 18 грудня 2011 р., проживши 92 роки, відійшов від нас у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

св. п.

ПЕТРО ЛЕЩИШИН

Петро був директором Рідної Школи 22 роки. Співав в хорі „Сурма“ від 1964 р. Десятки років був секретарем 66 Пластового відділу Народного Союзу. Також часто заступав дяка в церкві св. Йосафата в Рочестері. Перед війною вчителював на Лемківщині. Похоронений на цвинтарі York в Торонто.

У глибокому смутку залишив:

дружину – МАРІЮ
сина – АНДРІЯ з дружиною ЛАДОЮ
внуків – ДАНИЛА і СОФІЮ
родину в США і в Україні.

Просимо молитися за його праведну душу.

В пам’ять Покійного можна складати пожертви на Собор в Києві через епархію в Стемфорді або на Сиріт в Бортниках в Україні.

Чеки виписувати на „Miles Jesu“ P.O. Box 267989, Chicago, IL 60626. Зазачити на долині „For Ukraine only“.

Ділимося сумною вісткою, що 25 грудня 2011 р. в ранніх годинах Різдва Христового відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

св. п.

АНДРІЙ МАРИНЮК

нар. в с. Желдець, Львівська обл., Україна.

Був активним членом церковних і громадських організацій. Зокрема Його турбував духовний і фізичний ріст нашої молоді і як вислід – праця в Пласті та створення разом із US-Ukraine Foundation фонду допомоги студіюючій молоді рідного села.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Українській греко-католицькій церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі, Фл. Тлінні останки похоронені з Української греко-католицької церкви Царя Христа, Jamaica Plain, MA на St. Joseph Cemetery, West Roxbury, MA.

У глибокому смутку лишилися:

дружина – ЛЮБА
сини – ЮРКО з дружиною МЕЛИНДОЮ
– ЯРКО з дружиною ДІЯНОЮ
внуки – АНДРІЙ і АДАМ
та дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Ділимося сумною вісткою, що 7січня2012р. відійшов у вічність, проживши 92 роки

св. п.

МИХАЙЛО ОЛІЙНИК

нар. в Україні, вдовець св. п. Марії, довголітній мешканець Пітсбурґа, а останнім часом Mountain Lakes, NJ.

Як молода людина, Михайло був свідком спустошення України та Німеччини в 40-их роках. Після війни у 1948 р. разом з дружиною Марією та донькою прибули до США та поселилися в Пітсбурґу. Разом з Марією та братом-близнюком Василем заснували Olijnyk Brothers Meat Packing Co., яка довгими роками була знана із м’ясних виробів, а особливо дуже популярної ковбаси. М. Олійник був довголітнім членом Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Пітсбурґу. Мав сильне почуття національної гордости як для рідної України так і для Сполучених Штатів. Любив футбол, теніс і бокс, та часто з братом оглядали змагання по телевізору.

Залишилися у смутку:

брат – ВАСИЛЬ
донька – ГЕЛЕНА МАЗУР з мужем ЛЕОНАРДОМ у Mountain Lakes, NJ
внуки – МАРІЯ, МИХАЙЛО та ІРЕНА
правнуки – WALTER, HELENA, EVELYN
праправнучка – ALICIA
дальша родина в Україні

Похоронні відправи відбулися в Українській католицькій церкві св. Івана Хтестителя у Виппані, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Марії у Дженкінтавні, Па.

Вічна Йому Пам’ять!

Пожертви в пам’ять Покійного можна складати на St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church Building Fund, 60 N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ БОЖОГО ПОКЛИКУ НА ВІЧНУ ВАТРУ нашого дорогого і незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДА, БРАТА, ВУЙКА та СТРИЙКА

св. п.

ЮРІЯ-ЄВГЕНА (ЦЮХИ) ФЕРЕНЦЕВИЧА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ В:

- **церкві св. Юра в Ню-Йорку, 10 лютого 2012 р. о год. 8:30 ранку;**
- **церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сиіти, Н. Дж., 11 лютого 2012 р. о год. 9:00 ранку.**

14 лютого 2012 р. в:

- **церкві св. о. Миколая в Торонто, Канада;**
- **церкві св. Дмитрія в Торонто, Канада;**
- **соборі св. Юра у Львові, Україна;**
- **церкві св. о. Миколая на Аскольдовій могилі, в Києві, Україна;**
- **церкві Пресвятої Євхаристії у Львові, Україна;**
- **церкві Преображення Господа у Львові, Україна;**
- **церкві свв. Петра і Павла у Стрию, Україна;**
- **церкві Вознесіння Христового у Жидачеві, Україна;**
- **церкві Успіння Пресвятої Богородиці в Стрию, Україна;**
- **церкві св. о. Миколая у Бафало, Н. Й.;**
- **церкві св. Трійці у Сілвер Спрінґ, Мд.;**
- **каплиці св. Духа Української Католицької Семінарії в Отаві, Канада;**
- **церкві Пресвятої Скитальчої Родини у Лондоні, Англія;**
- **церкві Пресвятої Трійці у Кергонксоні, Н. Й.**

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

Христина, Ярина, Тарас, Ксеня, Адріян, Люба, Лев, Доріян.

Вічна Йому пам’ять!